

ΕΓΩ ΝΕ ΤΗΝ ΑΓΡΟ;
ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: Η ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ
ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΤΑ

Δημοτικές και Νομαρχιακές εκλογές.
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΚΑΛΙΩΡΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ
2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
Α΄ ΜΕΡΟΣ	
1. Η θέση των φύλων στα κέντρα λήψης αποφάσεων ανά τον κόσμο.....	6
1.1 Η εκπροσώπηση των γυναικών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.....	7
1.2 Η εκπροσώπηση των γυναικών στα Εθνικά Κοινοβούλια των χωρών της Ε.Ε.....	9
1.3 Η εκπροσώπηση των γυναικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.....	11
1.4 Μηχανισμοί προώθησης των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων στις χώρες της Ε.Ε.....	13
2. Η εκπροσώπηση των φύλων στα κέντρα λήψης αποφάσεων στην Ελλάδα.....	15
3. Το νομοθετικό πλαίσιο.....	20
Β΄ ΜΕΡΟΣ	
1. Η θέση των αιρετών ανά φύλο στη Β΄βάθμια Αυτοδιοίκηση.....	23
1.1 Σε επίπεδο χώρας.....	23
1.2 Σε επίπεδο περιφέρειας.....	25
1.3 Σε επίπεδο νομαρχίας.....	32
2. Η θέση των αιρετών ανά φύλο στη Α΄βάθμια Αυτοδιοίκηση.....	38
2.1 Σε επίπεδο χώρας.....	38
2.2 Σε επίπεδο περιφέρειας.....	40
2.3 Σε επίπεδο νομού.....	42
2.4 Σε επίπεδο περιφέρειας Αττικής.....	51

Γ΄ ΜΕΡΟΣ

1. Ο ρόλος της συμμετοχής των γυναικών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.....57
2. Τα αίτια της υποαντιπροσώπευσης των γυναικών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.....61
3. Προτάσεις και μέτρα για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων με βάση το φύλο στην πολιτική.....65

Δ΄ ΜΕΡΟΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.....69

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....73

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....74

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΠΙΝΑΚΩΝ77

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Προσπαθώντας να ορίσουμε την έννοια της πολιτικής σαν την ενασχόληση με τα κοινά, σαν το ενδιαφέρον για τις υποθέσεις της πόλης, της οργανωμένης κοινωνίας, σαν το χώρο όπου συζητούνται και παίρνονται αποφάσεις που καθορίζουν αποφασιστικά διάφορους τομείς της ζωής των ατόμων, βλέπουμε ότι το γυναικείο φύλο ιστορικά είναι αποκλεισμένο από αυτήν. Τυπικά μεν μέχρι πριν λίγες δεκαετίες, ουσιαστικά δε ακόμη και σήμερα, αφού σε αρκετές περιπτώσεις η κοινωνία οργανωμένη σε ένα σύστημα κυρίως από άνδρες και προς όφελος τους, επανακτά με το ένα χέρι ό,τι παραχωρεί με το άλλο στις γυναίκες.

Αυτός ακριβώς είναι και ο σκοπός της εργασίας αυτής" να επισημάνει την υποαντιπροσωπευτικότητα των γυναικών στην πολιτική διαδικασία και ιδιαίτερα στην Τ.Α. Από εδώ και πέρα λοιπόν θα ασχοληθώ αποκλειστικά με την εκπροσώπηση των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, χωρίς να θέλω να υποτιμήσω το ρόλο των ανδρών.

Η εργασία χωρίζεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται η θέση των γυναικών στην πολιτική σκηνή ανά τον κόσμο και ιδιαίτερα στην Ε.Ε., καθώς και στην Ελλάδα ανά το χρόνο. Στο δεύτερο μέρος γίνεται σύγκριση της θέσης των αιρετών ανά φύλο αντιπροσώπων τόσο στη Β'βάθμια όσο και στη Α'βάθμια αυτοδιοίκηση σε επίπεδο χώρας, περιφέρειας και νομαρχίας. Η σύγκριση γίνεται ανάμεσα στις δύο τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις (1998 και 2002), δηλαδή πριν και μετά την ψήφιση του Ν 2910/01 για την ποσόστωση των γυναικών στα ψηφοδέλτια της Τ.Α. στο τρίτο μέρος γίνεται αναφορά

στον ρόλο της συμμετοχής των γυναικών στην Τ.Α., στα αίτια της υποαντιπροσώπευσής τους και σε κάποια μέτρα που πρέπει να παρθούν για να αντιμετωπιστεί το «χάσμα των φύλων» που υπάρχει στην πολιτική.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί το γεγονός ότι η βιβλιογραφία ήταν περιορισμένη και η εργασία στηρίζεται κυρίως σε συνεντεύξεις αιρετών γυναικών της Τ.Α., σε πρακτικά συνεδρίων σχετικά με τις γυναίκες στην Τ.Α. καθώς και σε στατιστικά στοιχεία. Στατιστικά στοιχεία κυρίως των νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών του 1998. Τα στοιχεία των νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών του 2002, εκτός από κάποια γενικά, δεν είχαν δημοσιευτεί έως τη στιγμή της συγγραφής της εργασίας και γι' αυτό δεν μπορούσαν να μου διατεθούν.

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω όσους με διάφορους τρόπους βοήθησαν στην ολοκλήρωση αυτής της εργασίας. Ιδιαίτερα θα ήθελα να ευχαριστήσω την κα Μ. Ζόμπολα, πρόεδρο του Πανελληνίου Δικτύου Αιρετών Γυναικών στην Τ.Α., τ. Αντιδήμαρχο Χολαργού και τ. Νομαρχιακή Σύμβουλό Αθηνών για το χρόνο που μου διέθεσε καθώς και για τα πρακτικά των συνεδρίων του Δικτύου που μου παραχώρησε. Επίσης την κα Παπαγιαννοπούλου, υπεύθυνη ερευνών του ΚΕΘΙ, τον κ. Κουγιανό, υπεύθυνο στατιστικών στοιχείων της ΚΕΔΚΕ και την κα Γιαννακοπούλου, διευθύντρια του τμήματος εκλογών του ΥΠΕΣΔΔΑ για τα στοιχεία που μου έδωσαν. Ιδιαίτερη μνεία οφείλω να κάνω στην κα Τριανταφυλλοπούλου για την επίβλεψη της εργασίας μου και για τον χρόνο που αφιέρωσε τόσο σε μένα όσο και σ' αυτή καθώς και στην κα Δημητριάνου για την πολύτιμη βοήθειά της.

Α΄ ΜΕΡΟΣ

1. Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ο άνθρωπος από τη φύση του είναι ον πολιτικό. Η ενασχόληση του με τα κοινά ξεκινάει από τις πρώιμες κοινωνίες με μεγαλύτερη άνθηση στην περίφημη Αθηναϊκή Δημοκρατία όπου αναπτύχθηκαν κατά τον 5^ο και 4^ο αιώνα όλες οι πολιτικές θεωρίες (Πλάτωνα, Δημοσθένης, Αριστοτέλη) που διέπουν και το σημερινό πολιτικό βίο. Είναι γνωστό εξάλλου σ' όλο τον κόσμο και χρησιμοποιείται σ' όλες τις γλώσσες του κόσμου η λέξη *idiot* (ιδιώτης) που είναι αυτός που ιδιωτεύει δηλαδή αυτός που δεν ασχολείται με τα κοινά.

Όλα αυτά βέβαια αφορούν τους άνδρες γιατί ως γνωστό ο ρόλος των γυναικών στην αρχαιότητα ήταν καθαρά αναπαραγωγικός.

Οι γυναίκες ανά τους αιώνες έζησαν στο περιθώριο σε όλα τα επίπεδα, κοινωνικής, πολιτικής, οικονομικής ζωής. Η αναγνώρισή τους άργησε να έρθει και ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρα και επίπονη. Αναγνώριση σταδιακή και σε επιμέρους επίπεδα" σε κάποια ήρθε συντομότερα και σε άλλα υστέρησε πολύ.

Ιδιαίτερα δε η σχέση των γυναικών με την πολιτική παρέμεινε επί δεκαετίες στη σκιά του επιστημονικού ενδιαφέροντος.¹ Σ' όλο τον κόσμο οι γυναίκες καθυστέρησαν να αποκτήσουν το δικαίωμα ψήφου, ενώ, ακόμα και σήμερα, υποεκπροσωπούνται στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Πιο προοδευτικές τόσο στην εκπροσώπηση στο Κοινοβούλιο όσο και στη

¹ Μ., Παντελίδου-Μαλούτα . «Γυναίκες και Πολιτική / Γυναίκες και Πολιτική Επιστήμη», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τ.65/1987, σελ. 3-22

συμμετοχή των γυναικών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι κάποιες χώρες της Αμερικής και οι Σκανδιναβικές χώρες της Ευρώπης.

Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε ότι το νομικό καθεστώς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλάζει από χώρα σε χώρα. Στις περισσότερες χώρες η Τοπική Αυτοδιοίκηση σχετίζεται με το Κράτος ενώ στη δική μας χώρα, την Ελλάδα, νομοθετικά είναι αυτοτελής και καθορισμένη από το Σύνταγμα.

Σήμερα το 14,7% των βουλευτών και μελών της Γερουσίας σ' όλο τον κόσμο είναι γυναίκες.² Στη Β. Ευρώπη ο μέσος όρος συμμετοχής των γυναικών στα Εθνικά Κοινοβούλια αγγίζει το 39,9% με πρώτη τη Σουηδία. Ακολουθεί η Ρωσία με 16,9%, η Β. και Ν. Αμερική με 16,4%, η Ασία με 14,9%, η Αφρική με 13,5%. Τελευταίες στην κατάταξη είναι οι χώρες της Β. Αφρικής και Μ. Ανατολής όπου το ποσοστό μόλις που φτάνει 4,7%. Χαρακτηριστικό είναι ότι ανάμεσα στις πρώτες χώρες σε ποσοστό γυναικών βουλευτών και γερουσιαστών είναι η Κόστα Ρίκα με 35,1% , η Αργεντινή με 30,7% και η Μοζαμβίκη με 30%.²

1.1. Η ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Παρ' όλες τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ίση μεταχείριση των γυναικών σε όλα τα επίπεδα η εκπροσώπηση τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξακολουθεί να είναι μικρή. Μετά τις ευρωπαϊκές εκλογές του 1994, όπως προκύπτει από τον πίνακα 1.1³ στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέχθηκαν 174 Ευρωβουλευτίνες, ποσοστό

² «Στον κόσμο μόλις 14,7% των Βουλευτών και Γερουσιαστών είναι γυναίκες», Ναυτεμπορική, 21/9/02, βλέπε σχετικά www.isoita.gr

³ Εγχειρίδιο «Γυναίκες στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων /Γεγονότα και αριθμοί 2002», ΚΕΘΙ, 2000, σελ. 7

27,8% έναντι 102, ποσοστό 19,7% του προηγούμενου Κοινοβουλίου. Βλέπουμε λοιπόν ότι, ενώ υπάρχει μια θεαματική αύξηση των γυναικών Ευρωβουλευτών, αυτή όμως δεν αντιστοιχεί στην αναλογική εκπροσώπηση των γυναικών στο κοινοβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μιας και ο γυναικείος πληθυσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιστοιχεί στο 51,1% του συνολικού πληθυσμού.

Είναι θετικό βέβαια ότι ένα στα τρία μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τη Γερμανία, το Βέλγιο, την Ισπανία, την Ολλανδία και την Αυστρία είναι γυναίκα. Τα ποσοστά είναι ακόμα μεγαλύτερα για τη Δανία, το Λουξεμβούργο, τη Σουηδία. Για τη Φιλανδία δε δύο στους τρεις είναι γυναίκες. Η Πορτογαλία, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Μ. Βρετανία είναι χώρες που υστερούν σημαντικά στο θέμα της εκπροσώπησης των γυναικών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟ ΕΥΡ. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ		
	ΑΡΙΘΜΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	35	35,4
ΒΕΛΓΙΟ	8	32,0
ΔΑΝΙΑ	7	43,7
ΙΣΠΑΝΙΑ	21	32,8
ΓΑΛΛΙΑ	26	29,9
ΕΛΛΑΔΑ	4	16,0
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4	26,6
ΙΤΑΛΙΑ	11	12,6
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	3	50,0
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	10	32,3
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	2	8,0
ΒΡΕΤΑΝΙΑ	16	18,4

ΦΙΛΑΝΔΙΑ	10	62,5
ΣΟΥΗΔΙΑ	10	45,5
ΑΥΣΤΡΙΑ	7	33,3
ΣΥΝΟΛΟ/ Μ.Ο.	174	27,8

Πίνακας 1.1

Είναι ενθαρρυντικό τελικά ότι το ποσοστό των γυναικών Ευρωβουλευτών παρουσιάζει μικρή αύξηση το 2000. Από τα 626 άτομα που συμμετέχουν στα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια οι 194 είναι γυναίκες, ποσοστό 31,0%, έναντι 432 αντρών.

1.2. Η ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.

Σε επίπεδο Εθνικών Κοινοβουλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ένα στα τέσσερα μέλη είναι γυναίκα. Ωστόσο αυτός ο αριθμός δεν αποτυπώνει τις σημαντικές εθνικές διαφορές. Η Σουηδία, με μια αναλογία γυναικών 43,6% (πίνακας 1.2⁴) πλησιάζει περισσότερο σε μια εκπροσώπηση που στηρίζεται στην ισοτιμία. Υπάρχουν πολύ λιγότερες γυναίκες στα Κοινοβούλια των περιοχών της Μεσογείου (εκτός από την Ισπανία), όπως και στη Γαλλία, το Βέλγιο και την Ιρλανδία. Συγκεκριμένα έχουμε:

⁴ Εγχειρίδιο.... ό.π., σελ. 10

ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε				
ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΣΟΥΗΔΙΑ	349	197	152	43,6
ΔΑΝΙΑ	175	110	65	37,1
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	200	126	74	37,0
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	150	95	55	36,7
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	669	460	209	31,2
ΓΑΛΛΙΑ	577	518	59	10,2
ΙΣΠΑΝΙΑ	349	252	97	27,8
ΑΥΣΤΡΙΑ	183	134	49	26,8
ΒΕΛΓΙΟ	150	114	36	24,0
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	230	185	45	19,6
ΒΡΕΤΑΝΙΑ	658	537	121	18,4
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	60	50	10	16,7
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	166	144	22	13,3
ΙΤΑΛΙΑ	626	556	70	11,2
ΕΛΛΑΔΑ	300	269	31	10,3
ΣΥΝΟΛΟ/ Μ.Ο.	4842	3747	1095	22,6

Πίνακας 1.2

Από τις 1095 γυναίκες που συμμετέχουν στο Εθνικό Κοινοβούλιο οι 139 κατέχουν θέσεις υπουργών και υφυπουργών (77 υπουργοί και 62 υφυπουργοί). Σχεδόν ένα στα τέσσερα μέλη των κυβερνήσεων είναι γυναίκα (24,8%) με μεγαλύτερο ποσοστό της Σουηδίας που αγγίζει το 57,9% και μικρότερο της Πορτογαλίας με 11,7%.

1.3. Η ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Στις περισσότερες χώρες η αναλογία των γυναικών στα περιφερειακά και στα Τοπικά Κοινοβούλια και Κυβερνήσεις είναι μικρότερη απ' ό τι σε εθνικό επίπεδο.

Μόνο έντεκα από τα δέκα πέντε Κράτη-Μέλη έχουν εκλεγμένα Περιφερειακά Κοινοβούλια. Σ' όλες σχεδόν τις περιπτώσεις η αναλογία των γυναικών είναι μικρότερη από την κρίσιμη μάζα του 30% στο Κοινοβούλιο και την Κυβέρνηση, πίνακας 1.3⁵. Αντίθετα στη Σουηδία γυναίκες και άντρες εκπροσωπούνται σε ίση σχεδόν αναλογία στα Περιφερειακά Κοινοβούλια (47,2%).

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ		
ΧΩΡΑ	% ΕΘΝ. ΚΟΙΝΟΒ.	% ΠΕΡΙΦ. ΚΟΙΝΟΒ.
ΣΟΥΗΔΙΑ	43,6	47,2
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	31,2	30,6
ΔΑΝΙΑ	37,1	30,2
ΙΣΠΑΝΙΑ	27,8	29,4
ΒΡΕΤΑΝΙΑ	18,4	26,9
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	36,7	26,5
ΓΑΛΛΙΑ	10,2	25,8
ΑΥΣΤΡΙΑ	26,8	26,6
ΒΕΛΓΙΟ	24,0	20,6
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	19,6	11,7
ΙΤΑΛΙΑ	11,2	9,8
Μ.Ο.	26,05	25,94

Πίνακας 1.3

⁵ Εγχειρίδιο.... ό.π., σελ. 14-15

Σχεδιάγραμμα 1.1

Ίδια κατάσταση επικρατεί και στα Τοπικά Συμβούλια. Μόνο η Σουηδία και η Φιλανδία έχουν ποσοστό εκπροσώπησης γυναικών μεγαλύτερο του 30%.

Χαρακτηριστικό είναι ότι όταν ιδρύθηκε το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (CEMR), τη δεκαετία του '50, δεν συμμετείχε καμιά γυναίκα. Τα στοιχεία σε τοπικό επίπεδο είναι αποθαρρυντικά για τις γυναίκες ακόμα και στις πιο προοδευμένες χώρες. Για παράδειγμα στη Σουηδία το ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών είναι 41,6% ενώ το ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών Δημάρχων είναι μόνο 20%. Στη Φιλανδία το ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών είναι 31,6% ενώ το ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών Δημάρχων είναι μόλις 8%.

1.4 ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η αναλογία γυναικών σ' επιτελικές πολιτικές θέσεις έχει αυξηθεί σχεδόν παντού στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά τη δεκαετία του 1990. Καθοριστικό ρόλο σ' αυτό έπαιξαν οι στρατηγικές για την ίση συμμετοχή των γυναικών τόσο από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από κάθε χώρα ξεχωριστά.

Στις σκανδιναβικές χώρες οι νόμοι για την ισότητα έχουν εισαχθεί στη δεκαετία του 1980. Στη Φιλανδία ο νόμος της ποσόστωσης μιλάει για 40% τουλάχιστον εκπροσώπηση και των δύο φύλων. Αποτέλεσμα αυτού ήταν ότι το 70% των εκλεγμένων ήταν γυναίκες και παραιτήθηκαν για να διασφαλιστεί το ποσοστό 40% για τους άντρες.

Μέχρι την άνοιξη του 2000 το Βέλγιο ήταν το μόνο Κράτος-Μέλος της Ε.Ε. με νομοθετική ρύθμιση για ποσόστωση. Η ρύθμιση υποχρεώνει όλα τα κόμματα να δίνουν το 1/3 των θέσεων της λίστας τους σε γυναίκες.

Στη Γαλλία σύμφωνα με την υιοθέτηση της νομοθετικής ρύθμισης την άνοιξη του 2000 τα κόμματα πρέπει να παρουσιάζουν ίσο αριθμό γυναικών και ανδρών στις λίστες των υποψηφίων για τις τοπικές και τις ευρωπαϊκές εκλογές. Ο νόμος προβλέπει οικονομικές κυρώσεις για τα κόμματα, εφόσον παρουσιάζουν απόκλιση πάνω από 2% από την αρχή της ισοτιμίας θα χάνουν μέρος των κρατικών επιχορηγήσεων. Ο νόμος αυτός είναι ο πιο προοδευτικός νόμος που υπάρχει σήμερα στον κόσμο και ακολουθεί η Ισπανία.

Στην Ιταλία υπήρχε νομοθετική ρύθμιση για ποσόστωση το 1993 για τις τοπικές και επαρχιακές εκλογές. Αυτή καταργήθηκε το 1995 από το Ιταλικό Συνταγματικό Δικαστήριο με το σκεπτικό ότι ήταν αντίθετη με την αρχή της ισότητας.

Η Ολλανδική κυβέρνηση πρόσφερε στα πολιτικά κόμματα οικονομική υποστήριξη για στρατηγικές και δραστηριότητες που στόχο έχουν ν' αυξήσουν την αναλογία των γυναικών στα εκλεγμένα σώματα.⁶

⁶ Εγχειρίδιο «Γυναίκες στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων/ Γεγονότα και αριθμοί 2000», ΚΕΘΙ, 2000, σελ. 16-17

2. Η ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η θέση της γυναίκας στην ελληνική κοινωνία, την κοινωνία που γέννησε τη δημοκρατία, ήταν πολύ υποβαθμισμένη. Μόλις τον 19^ο αιώνα και ύστερα από μακροχρόνιους αγώνες η γυναίκα άρχισε να ανέρχεται στο κοινωνικό υπόβαθρο και να κατακτά τα δικαιώματα που της ανήκουν.

Στο λυκαυγές του 21^{ου} αιώνα τα δεδομένα, οι συνθήκες και οι δυνατότητες για τη ζωή, για την ανέλιξη, για την κατοχύρωση και την προοπτική των γυναικών στην πολιτική έχουν αλλάξει ριζικά. Τα τελευταία πενήντα χρόνια οι γυναίκες έχουν διανύσει μια μεγάλη απόσταση, έχουν κατακτήσεις, έχουν μια σαφή πρόοδο. Η ελληνική πολιτεία, με τη συμβολή όλων των πολιτικών και των κοινωνικών δυνάμεων, με τη μαχητικότητα και την επιμονή των πρωτοπόρων ελληνίδων και τις οργανώσεις του γυναικείου κινήματος προχώρησε συνολικά σε νομικές κατοχυρώσεις των δικαιωμάτων των γυναικών ως ισότιμων πολιτών του κράτους και της κοινωνίας μας.⁷

Εκεί που η γυναίκα αντιμετώπισε την μεγαλύτερη δυσκολία αναγνώρισης ήταν η χειραφέτηση της στον πολιτικό στίβο. Οι πρώτες προσπάθειες διεκδίκησης πολιτικών δικαιωμάτων έγιναν από κάποια φεμινιστικά κινήματα.

Από την αρχαία Ελλάδα, με την Εκκλησία του Δήμου έως τα τέλη του 19^{ου} αιώνα η γυναίκα δεν είχε κανένα λόγο στην πολιτική ζωή του τόπου. Ως τότε η σύνθεση των κέντρων λήψης αποφάσεων γινόταν αποκλειστικά από άντρες. Ενδιαφέρον παρουσιάζεται μετά το 1887 όταν

⁷ Σ. Ευθυμίου, *Το μισό του ουρανού το μισό της αυτοδιοίκησης*, Συνέντευξη τύπου για την παγκόσμια ημέρα της γυναίκας, 8/3/2002, βλ. www.Praktika.gr/2002/kommata/pasok/laliotis08_mar_02b.htm

μπαίνει στο προσκήνιο και η γυναίκα και ιδιαίτερα μετά το 1934, έτος που ψηφίζει για πρώτη φορά.

Στο διάστημα μεταξύ των ετών 1887 και 1888 ακούγεται για πρώτη φορά το σύνθημα « Ψήφος στις γυναίκες» μέσα από τις σελίδες του εντύπου η «Εφημερίδος των Κυριών» που εκδίδεται από το «Σύλλογο Κυριών».

Το 1921 ο τότε πρωθυπουργός Γούναρης υπόσχεται δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες και υποβάλλει πρόταση στη Γ' Εθνοσυνέλευση, η οποία όμως απορρίπτεται και προκαλεί έντονες αντιπαραθέσεις.

Το 1924 η Εθνοσυνέλευση αποφασίζει να δώσει δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες μετά από μία πενταετία στις Δημοτικές και Κοινοτικές εκλογές κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις:

- Θα μπορούν μόνο να εκλέγουν και όχι να εκλέγονται
- Θα πρέπει να είναι πάνω από 30 χρονών και
- Θα πρέπει να ξέρουν ανάγνωση και γραφή.

Στις Δημοτικές και Κοινοτικές εκλογές του 1934 ψηφίζουν οι πρώτες γυναίκες. Ο αριθμός τους όμως δε ξεπερνά τις 240 και αυτό γιατί δεν είχαν εγγραφεί όλες στους εκλογικούς καταλόγους, ο αριθμός των αναλφάβητων γυναικών ήταν μεγάλος και κυρίως γιατί οι αντιδράσεις και οι προκαταλήψεις ήταν πολύ μεγάλες. Παρόλα αυτά το 1934 είναι ένα έτος σταθμός στις προσπάθειες των γυναικών για ισότητα.

Το 1945 αναγνωρίζονται για πρώτη φορά τα ίσα πολιτικά δικαιώματα των δύο φύλων, καθώς με ψήφισμα του Εθνικού Συμβουλίου της πρώτης λαϊκής εξουσίας στην Ελλάδα, που είχε χαρακτήρα προσωρινού συνταγματικού χάρτη, « Όλοι οι Έλληνες άντρες και γυναίκες έχουν τα ίδια πολιτικά και αστικά δικαιώματα». Επιπλέον οι γυναίκες ψηφίζουν ισότιμα και εκλέγονται στο Εθνικό Συμβούλιο.

Αναμφισβήτητα ένας άλλος σημαντικός σταθμός είναι το έτος 1952. Τη χρονιά αυτή με το νόμο 2159 κατοχυρώνεται το δικαίωμα του

εκλέγειν και εκλέγεσθαι για τις γυναίκες τόσο στις Δημοτικές όσο και στις Βουλευτικές εκλογές. Οι γυναίκες όμως δεν ψηφίζουν στις Βουλευτικές εκλογές του Νοεμβρίου γιατί οι εκλογικοί κατάλογοι δεν πρόλαβαν να ενημερωθούν.

Το 1953, ένα χρόνο μετά εκλέγεται η πρώτη Ελληνίδα βουλευτής η κ. Ελένη Σκούρα⁸ ενώ τρία χρόνια αργότερα έχουμε την πρώτη γυναίκα υπουργό, την κ. Λίνα Ταλδάρη, Υπουργό Κοινωνικής Πρόνοιας καθώς και την εκλογή της πρώτης γυναίκας Δημάρχου, της κ. Μαρίας Δεσύλλα στην Κέρκυρα.

Στις εκλογές του 1964 εκλέγονται 135 γυναίκες δημοτικοί σύμβουλοι. Το 1975 έχουμε το πρώτο ελληνικό Σύνταγμα, μετά τη δικτατορία που ορίζει ρητά ότι «Όλοι οι Έλληνες και οι Ελληνίδες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου».

Ο αριθμός των γυναικών που συμμετέχουν στα κοινά όλα αυτά τα χρόνια αυξάνεται, αλλά με πολύ αργούς ρυθμούς. Στην αύξηση αυτή συνέβαλε το γυναικείο κίνημα που έπαιξε σημαντικό ρόλο στην αφύπνιση του γυναικείου πληθυσμού.

Στις εκλογές του 1978 εκλέγονται 337 γυναίκες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Το 1981 στις Βουλευτικές εκλογές ψηφίζονται δεκατρείς γυναίκες βουλευτές σε σύνολο τριακοσίων, ποσοστό της τάξεως 4,33% ενώ στη κυβέρνηση που σχηματίζεται μετά σε σύνολο είκοσι ένα υπουργών η μία είναι γυναίκα, ποσοστό 4,76% και σε σύνολο είκοσι έξι υφυπουργών οι δύο είναι γυναίκες, ποσοστό 7,69%. Παράλληλα στις Ευρωεκλογές τον ίδιο χρόνο εκλέγονται δύο γυναίκες ευρωεκλογές σε σύνολο είκοσι τεσσάρων, ποσοστό 8,33%.

⁸ Στις 18 Ιανουαρίου γίνονται επαναληπτικές εκλογές για την πλήρωση μιας έδρας στη Θεσσαλονίκη. Εκλέγεται η πρώτη Ελληνίδα βουλευτής, η κ. Ελένη Σκούρα με το κόμμα του «Ελληνικού Συναγερμού». Υποψήφια από το «Κόμμα των Φιλελευθέρων» ήταν η κ. Βιργινία Ζάννα. Βλ. φυλλάδιο *Γυναίκες και Αυτοδιοίκηση (ιστορική αναδρομή)*, Γενική Γραμματεία Ισότητας, ΚΕΔΚΕ, 2002.

Ένα χρόνο μετά στις Δημοτικές εκλογές εκλέγονται συνολικά 51.900 άτομα εκ των οποίων οι 1.113 είναι γυναίκες, αύξηση 300% από τις εκλογές του 1978 αλλά μόλις 2,14% επί του συνόλου. Οι γυναίκες Δήμαρχοι στις ίδιες εκλογές είναι τέσσερις σε σύνολο 276 Δημάρχους, ποσοστό 1,4% ενώ στους 5.761 Προέδρους Κοινοτήτων μόνο οι είκοσι δύο ήταν γυναίκες, ποσοστό 0,38%.

Το 1985 εκλέγονται δεκατρείς γυναίκες βουλευτές σε σύνολο 300 και δύο γυναίκες Ευρωβουλευτές σε σύνολο είκοσι τεσσάρων ενώ στην Κυβέρνηση συμμετέχουν τρεις γυναίκες στις θέσεις του υπουργού και υφυπουργού σε σύνολο τριάντα εννιά. Ίδια ακριβώς ποσοστά με τα αντίστοιχα των εκλογών του 1981.

Στις εκλογές του 1989 το ποσοστό των γυναικών στη Βουλή αυξάνεται από 4,3% στο 6,7% ενώ το 1990 μειώνεται στο 5,3% με δέκα έξι μόνο γυναίκες να συμμετέχουν στο Κοινοβούλιο. Το ίδιο έτος στις Δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου έχουμε υπερδιπλασιασμό των γυναικών στο αξίωμα του Δημάρχου από τέσσερις σε δέκα.

Το 1993 το ποσοστό των γυναικών στο Κοινοβούλιο παρουσιάζει μια πολλή μικρή αύξηση καθώς κυμαίνεται στο 5,6% από 5,3% το 1990.

Το 1994 γίνονται για πρώτη φορά εκλογές για αιρετούς νομάρχες όπου σε σύνολο 54 Νομαρχών η μία είναι γυναίκα.

Το 1996 εκλέγονται δέκα εννιά γυναίκες στις Βουλευτικές εκλογές, ποσοστό ίσο με 6,3%

Το 1998 στις Δημοτικές εκλογές εκλέγονται 1.176 γυναίκες δημοτικοί σύμβουλοι επί συνόλου 16.592, ποσοστό 7% και δέκα τέσσερις γυναίκες Δήμαρχοι και μία Πρόεδρος σε 1033 Δήμους και Κοινότητες. Στα νομαρχιακά συμβούλια εκλέχτηκαν 157 γυναίκες έναντι 1.293 αντρών ως νομαρχιακοί σύμβουλοι, ποσοστό 10,8% ενώ από τους 54 Νομάρχες οι δύο μόνο ήταν γυναίκες, ποσοστό 3,7%.

Το 2000 έχουμε μια αξιόλογη παρουσία των γυναικών στους συνδυασμούς αλλά όχι ικανοποιητική. Από τους 1.902 υποψήφιους των Βουλευτικών εκλογών οι 272 ήταν γυναίκες, ποσοστό 14,3% και από αυτές εξελέγησαν μόνο οι τριάντα μία, εκ των οποίων οι πέντε εξέπεσαν του αξιώματος τους λόγω κωλυμάτων.

Στις τελευταίες εκλογές του 2002 έχουμε αύξηση των γυναικών στη Τοπική Αυτοδιοίκηση. Σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη αυτή έπαιξε ο Νόμος 2910/2001 σύμφωνα με τον οποίο στα ψηφοδέλτια των Δημοτικών και Νομαρχιακών εκλογών πρέπει τουλάχιστον το 1/3 των υποψηφίων να καλύπτεται και από τα δύο φύλα. Στις εκλογές αυτές εξελέγησαν 22 γυναίκες Δήμαρχοι έναντι 1.011 των αντρών, ποσοστό 2,13% επί του συνόλου ενώ σε επίπεδο Νομαρχών εκλέχθηκε μόνο μία γυναίκα. Αύξηση παρουσιάζει και το ποσοστό των γυναικών νομαρχιακών συμβούλων από 10,8% σε 17,5% καθώς εκλέχθηκαν 258, ενώ σε επίπεδο δημοτικών συμβούλων έχουμε αύξηση των γυναικών από 7% σε 11,51% καθώς εκλέχθηκαν 520 γυναίκες σε σύνολο 4.518 δημοτικών συμβούλων.

Παρόλη όμως την αναμφισβήτητη εκτίμηση του ρόλου της γυναίκας στη σημερινή κοινωνία, η πραγματική ισότητα των δύο φύλων είναι ακόμα ζητούμενο. Γι' αυτό όλα αυτά τα χρόνια η γυναίκα δε σταμάτησε να διεκδικεί αυτά που της ανήκουν και ούτε θα σταματήσει ώσπου να έρθει η στιγμή να ατενίζει σε έναν κόσμο δημοκρατικό και ισότιμο.

3. ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ένα από τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα είναι η ισότητα των δύο φύλων και η εξάλειψη κάθε είδους ρατσισμού λόγω φύλου. Στόχος ιδιαίτερα δύσκολος καθώς έρχεται αντιμέτωπος με τις απαρχαιωμένες αντιλήψεις και νοοτροπίες της κοινωνίας μας. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός χρειάστηκαν πολλά χρόνια αγώνων. Στον αγώνα αυτό οι γυναίκες είχαν τη συμπαράσταση του Κράτους το οποίο θέσπισε μια σειρά από νόμους και θετικά μέτρα για τη διευκόλυνση του στόχου τους.

Οι πρώτες προσπάθειες για την κατάκτηση των πολιτικών δικαιωμάτων των γυναικών μέσα από το Κοινοβούλιο με νομοθετική ρύθμιση έγιναν με πρωτοβουλίες της κυβέρνησης του 1921 και 1924. Οι προσπάθειες αυτές ευδοκίμησαν όμως μετά την πτώση της δικτατορίας, δηλαδή μετά το 1974.

Με το Σύνταγμα του 1975 καθιερώθηκε η αρχή της ισότητας. Εκεί έχουμε για πρώτη φορά σε συνταγματικό χάρτη της Ελλάδας διατυπωμένες διατάξεις για την ισότητα των φύλων. Στο άρθρο 4 παρ 1 και 2 του Συντάγματος αναφέρεται ότι: « Όλοι οι Έλληνες και οι Ελληνίδες είναι ίσοι ενώπιον του Νόμου και έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις».

Ωστόσο το άρθρο 116 του Συντάγματος επιτρέπει αποκλίσεις από την αρχή της ισότητας « για σοβαρούς λόγους σε περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο Νόμος». Η διάταξη αυτή επέτρεψε την μετέπειτα λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας (π.χ. ποσοτώσεις στα κέντρα λήψης αποφάσεων).

Το Συμβούλιο Επικρατείας με τις αποφάσεις Νο 1933 και 1917-1929/88 της Ολομέλειας του ορίζει ότι: « η λήψη θετικών μέτρων υπέρ

των γυναικών δεν αντιβαίνει το Σύνταγμα, στο βαθμό που τα μέτρα αυτά αποβλέπουν στην επίτευξη της αποκατάστασης μιας πραγματικής ισότητας μεταξύ αντρών και γυναικών».

Μετά από πολύχρονες διεκδικήσεις των γυναικείων οργανώσεων η Ζ' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων αποφάσισε ομόφωνα και ενέκρινε με ψήφισμα, στις 6 Απριλίου 2001, την τροποποίηση του άρθρου 116 του Συντάγματος. Έτσι σήμερα στο νέο Σύνταγμα το άρθρο 116 παρ 2 διατυπώνεται ως εξής: « Δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το Κράτος μεριμνά για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως εις βάρος των γυναικών».

Το 2000 ψηφίζεται ο Νόμος 2839 με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Ισότητας για την εισαγωγή των ποσοτώσεων σε όλα τα όργανα λήψης αποφάσεων του Δημοσίου και τις επιχειρήσεις και οργανισμούς που εποπτεύονται από αυτό και την Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Συγκεκριμένα στο άρθρο 6 παρ 1α ορίζεται ότι: « Σε κάθε υπηρεσιακό συμβούλιο των δημοσίων υπηρεσιών, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ, ο αριθμός των ορισμένων από τη Διοίκηση μελών κάθε φύλου ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 των ορισμένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εφόσον στην οικεία υπηρεσία υπηρετεί επαρκής αριθμός υπαλλήλων που συγκεντρώνει τις νομικές προϋποθέσεις για ορισμό και εφόσον τα μέλη που ορίζονται είναι πάνω από 1». Σύμφωνα δε με την παρ 1β του ίδιου άρθρου «Στις περιπτώσεις διορισμού ή υποδείξεως από το Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και τους ΟΤΑ, μελών διοικητικών συμβουλίων ή άλλων συλλογικών οργάνων διοίκησης ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, ο αριθμός των διοριζόμενων ή υποδεικνυομένων προσώπων κάθε φύλου ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 των διοριζόμενων ή υποδεικνυομένων σύμφωνα

με τις κείμενες διατάξεις, εφόσον τα μέλη που διορίζονται ή υποδεικνύονται είναι πάνω από 1».

Ένα χρόνο μετά το Μάρτιο του 2001 η Ελληνική Βουλή ψήφισε το Νόμο 2910 όπου με το άρθρου 75 εισάγεται η ποσόστωση στις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με πρώτη εφαρμογή στις Δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές του 2002. Σύμφωνα με το Νόμο αυτό στο άρθρο 54 του Π.Δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας» καθώς και στο άρθρο 23 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α΄) «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» προστίθεται μία ακόμα παράγραφος που ορίζει ότι: « Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω».

Β΄ ΜΕΡΟΣ

1. Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΣΤΗ Β΄ ΒΑΘΜΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

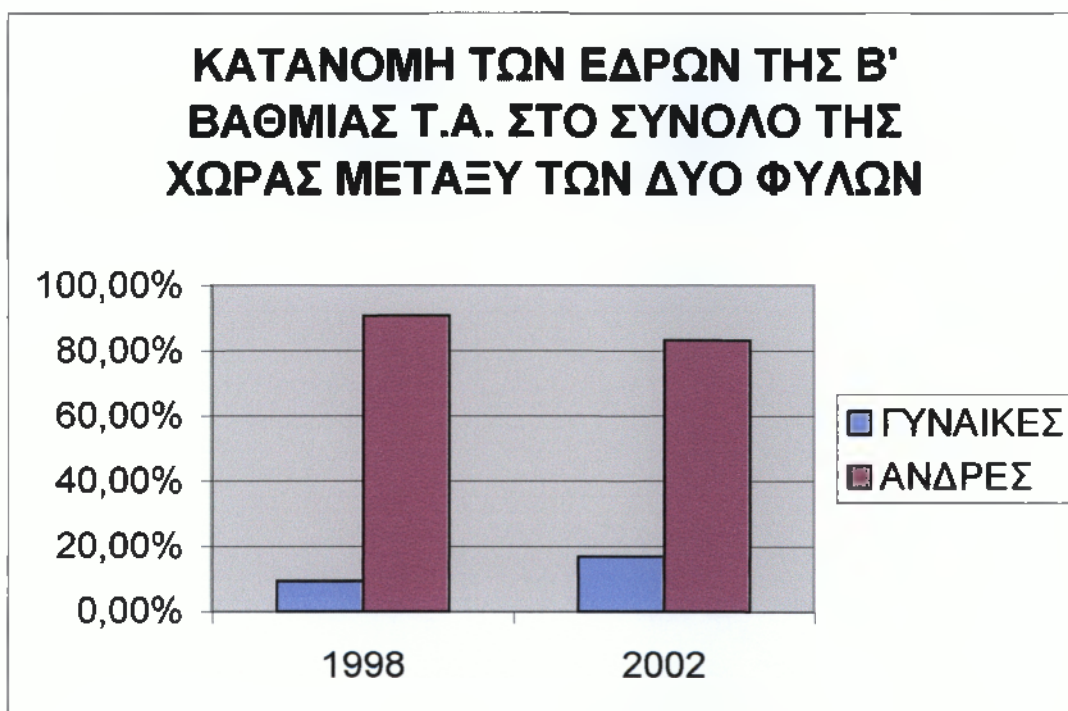
Ο Ν 2910/2001 έπαιξε σημαντικό ρόλο στη μεγαλύτερη συμμετοχή και στην εκδήλωση ενδιαφέροντος των γυναικών για τα τοπικά προβλήματα. Ήταν ένα εργαλείο προώθησης των γυναικών στην πολιτική σκηνή της τοπικής κοινωνίας, καθώς προέτρεψε πολλές γυναίκες να ασχοληθούν με τα κοινά. Ο ρόλος τους αυτός φαίνεται καλύτερα αν μελετήσουμε τα αποτελέσματα των Δημοτικών και Νομαρχιακών Εκλογών του 2002 ως προς το φύλο και τα συγκρίνουμε με τα αντίστοιχα αποτελέσματα των εκλογών του 1998, πριν δηλαδή εφαρμοστεί ο νόμος.

1.1 ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των Νομαρχιακών Εκλογών του 2002 επί συνόλου 233 υποψηφίων Νομαρχών και Υπερνομαρχών οι 10 υποψήφιοι ήταν γυναίκες και 223 άνδρες. Από αυτές τις 10 εκλέχθηκε μόνο μία γυναίκα (η Υπερνομάρχης Αθηνών-Πειραιά), ποσοστό 10% επί των υποψηφίων γυναικών και μόλις 1,85% επί του συνόλου Νομαρχών, έναντι 2 γυναικών Νομαρχών που είχαν εκλεγεί το 1998.

Από το συνολικό αριθμό των υποψηφίων νομαρχιακών συμβούλων το 1998 το 87% (7.134) ήταν άντρες και μόλις το 13% (1.039) ήταν

γυναίκες ενώ το 2002 το ποσοστό των ανδρών υποψηφίων νομαρχιακών συμβούλων μειώθηκε στο 70% και το αντίστοιχο ποσοστό των γυναικών αυξήθηκε στο 30%. Από αυτούς το 1998 εξελέγησαν σε όλη την επικράτεια 153 γυναίκες νομαρχιακοί σύμβουλοι σε σύνολο 1501, ποσοστό 10%, ενώ το 2002, εκτός της νομαρχίας Αθηνών, εξελέγησαν 244 γυναίκες σε σύνολο 1445 νομαρχιακών συμβούλων, ποσοστό 16,89%. Βλέπουμε λοιπόν μια αύξηση των γυναικών νομαρχιακών συμβούλων της τάξεως άνω του 40%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση των γυναικών στα ψηφοδέλτια και αυτή με τη σειρά της στο Ν 2910/2001.

Σχεδιάγραμμα 2.1

Από τις παραπάνω εκλεγμένες γυναίκες των Νομαρχιακών Εκλογών του 1998 σε θέσεις ευθύνης έχουν λάβει αξιώματα συνολικά μόνο 45 γυναίκες. Συγκεκριμένα:

- 2 γυναίκες στη θέση του Νομάρχη

- 12 γυναίκες στη θέση Αντινομάρχη
- 3 γυναίκες ως Πρόεδροι Νομαρχιακών Συμβουλίων
- 5 γυναίκες ως Αντιπρόεδροι Ν.Σ.
- 2 γυναίκες ως Πρόεδροι Νομαρχιακής Επιτροπής
- 23 γυναίκες ως γραμματείς Ν.Σ.

Αξιοσημείωτο ωστόσο είναι και το γεγονός ότι οι μικρές κομματικές παρατάξεις περιλαμβάνουν στους συνδυασμούς τους μεγαλύτερο αριθμό γυναικών αναλογικά και σε σύγκριση με τις μεγαλύτερες. Παρόλα αυτά όμως το υψηλότερο ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών στα νομαρχιακά συμβούλια προέρχεται από τις μεγάλες παρατάξεις.⁹

1.2 ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Με βάση τα στοιχεία και τα αποτελέσματα των Νομαρχιακών Εκλογών του 1998 ανά περιφέρεια, όπως φαίνονται στους πίνακες 2.1¹⁰ και 2.2¹¹, διαπιστώνουμε τα εξής:

Στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης από τους 734 υποψηφίους (628 άνδρες και 106 γυναίκες) εκλέχθηκαν 111 άντρες και 11 γυναίκες. Αναλογία 1:6 για τους άνδρες και 1:10 για τις γυναίκες. Παράλληλα σε θέσεις ευθύνης επί του συνόλου των 5 Νομαρχιών, δραστηριοποιούνται μία γυναίκα Αντινομάρχης και μία σε θέση Γραμματέα Ν.Σ. (στο νομό Καβάλας).

⁹ Το μεγαλύτερο ποσοστό υποψηφίων γυναικών κατείχε η παράταξη του ΚΚΕ και ακολουθεί αυτή του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών στα νομαρχιακά συμβούλια προέρχεται από την παράταξη του ΠΑΣΟΚ και ακολουθεί η παράταξη της Ν.Δ., Βλ. Έρευνα ΠΕΤΑ ΑΕ- Πανελλήνιου Δικτύου Αιρετών Γυναικών στην Τ.Α, «*Το γυναικείο δυναμικό της Τ.Α./ Γυναίκες αιρετές σε όλη την Ελλάδα/ Η θέση των αιρετών γυναικών στη Β'βάθμια Αυτοδιοίκηση/ Περίοδος 1998-2002*», ΠΕΤΑ ΑΕ, 2001, σελ.8-9

¹⁰ Στατιστικά στοιχεία του τμήματος Εκλογών του ΥΠΕΣΔΔΑ, Βλ. παράρτημα.

¹¹ Έρευνά ΠΕΤΑ ΑΕ- Πανελλήνιου Δικτύου Αιρετών Γυναικών στην ΤΑ, ό.π., σελ. 11-12

Στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας από τους 961 άνδρες υποψηφίους και τις 123 γυναίκες εκλέχτηκαν το 12,5% των υποψηφίων ανδρών και το 14,3% των υποψηφίων γυναικών, εκλέχτηκαν δηλαδή 169 άνδρες και 23 γυναίκες. Ενώ σε θέσεις ευθύνης είχαμε δύο γυναίκες Αντινομάρχες, μία γυναίκα ως Πρόεδρο Ν.Σ. (στο νομό Θεσ/νίκης), μία γυναίκα σε θέση Αντιπροέδρου Ν.Σ. (στο νομό Πιερίας) και τρεις γυναίκες σε θέση Γραμματέων Ν.Σ. (δύο στο νομό Κιλκίς και μία στο νομό Θεσ/νίκης).

Στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας το 88% των εδρών καλύφθηκαν από άνδρες και το 12% από γυναίκες. Οι γυναίκες στην ίδια περιφέρεια καλύπτουν τρεις θέσεις ευθύνης: μία θέση Αντινομάρχη (νομό Πέλλας) και δύο θέσεις Γραμματέων Ν.Σ. (στους νομούς Πέλλας και Κοζάνης).

Στην περιφέρεια Ηπείρου εκλέχτηκαν 88 άνδρες, ποσοστό 19% επί των υποψηφίων ανδρών και 9 γυναίκες, ποσοστό 23% επί των υποψηφίων γυναικών. Όσο αφορά τις θέσεις ευθύνης δραστηριοποιούνταν μία γυναίκα σε θέση Αντινομάρχη (νομό Ιωαννίνων) και μία σε θέση Γραμματέα Ν.Σ. (στο νομό Πρεβέζης).

Στην περιφέρεια Θεσσαλίας σε σύνολο 566 υποψηφίων ανδρών εκλέχτηκαν 113, ποσοστό 20% και σε σύνολο 83 υποψηφίων γυναικών εκλέχτηκαν 9, ποσοστό 11%. Σε θέσεις ευθύνης στην περιφέρεια Θεσσαλίας δραστηριοποιούνταν 1 γυναίκα ως Αντιπρόεδρος Ν.Σ. (στο νομό Λαρίσης) και 1 ως Γραμματέας Ν.Σ. (στο νομό Μαγνησίας).

Στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων από το συνολικό αριθμό των υποψηφίων στα νομαρχιακά συμβούλια οι 547 ήταν άνδρες και οι 83 γυναίκες. Από αυτούς εκλέχτηκε τελικά το 16,7% των ανδρών και το 6,3% των γυναικών. Ενώ σε θέση ευθύνης είχαν μόνο μια γυναίκα ως Γραμματέα Ν.Σ. στο νομό Κέρκυρας.

Στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έθεσαν υποψηφιότητα 547 άνδρες και 92 γυναίκες εκ των οποίων εκλέχτηκε τελικά το 16,7% των υποψηφίων ανά φύλο, ενώ μόνο δύο γυναίκες είχαν θέσεις ευθύνης ως Γραμματείς Ν.Σ. (στο νομό Αιτωλοακαρνανίας).

Στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας έθεσαν υποψηφιότητα 570 άνδρες και 63 γυναίκες και εκλέχτηκαν τελικά το 25% των υποψηφίων ανδρών και το 14,3% των υποψηφίων γυναικών. Σε θέσεις ευθύνης στην ίδια περιφέρεια δραστηριοποιούνταν μία γυναίκα στη θέση του Αντιπροέδρου Ν.Σ. και μία σε θέση Γραμματέα Ν.Σ. (στο νομό Ευρυτανίας).

Στην περιφέρεια Αττικής εκλέχτηκαν το 19% των υποψηφίων γυναικών και το 19% των υποψηφίων ανδρών. Από τις εκλεγμένες αυτές γυναίκες δραστηριοποιούνται μόνο 14 σε θέσεις ευθύνη. Συγκεκριμένα κατέχουν 2 θέσεις Νομαρχών (μία στη νομαρχία Αθηνών και μία στη νομαρχία Πειραιά), 5 Αντινομαρχών (4 στο νομό Αθηνών και μία στο νομό Ανατ. Αττικής), μία Πρόεδρος Ν.Σ. (στο νομό Δυτ. Αττικής, μία Αντιπρόεδρος Ν.Σ. (στο νομό Πειραιά), 2 Προέδρων Ν.Ε. (οι νομάρχες Αθηνών και Πειραιά) και 3 Γραμματέων Ν.Σ. (2 στο νομό Αθηνών και μία στο νομό Δυτ. Αττικής).

Στην περιφέρεια Πελοποννήσου εκλέχτηκε το 20% των 594 υποψηφίων ανδρών και το 16% των 83 υποψηφίων γυναικών. Στην περιφέρεια αυτή δραστηριοποιήθηκαν 2 γυναίκες Αντινομάρχες (στο νομό Αργολίδας), μία Πρόεδρος Ν.Σ. (νομός Κορινθίας) και 4 γυναίκες Γραμματείς Ν.Σ. (από μία στους νομούς Κορινθίας και Λακωνίας και 2 στο νομό Αργολίδος).

Στην περιφέρεια Βορείου Αιγαίου εκλέχτηκε το 19% των υποψηφίων ανδρών και το 6,6% των υποψηφίων γυναικών, ενώ οι μόνες θέσεις ευθύνης γυναικών ήταν των 2 Γραμματέων του Ν.Σ. στο νομό Λέσβου.

Στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εκλέχτηκε το 19% των υποψηφίων ανδρών και το 16% των υποψηφίων γυναικών, ενώ χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι δεν υπήρχε καμία γυναίκα σε θέση ευθύνης.

Στην περιφέρεια Κρήτης εκλέχτηκε το 21% των υποψηφίων ανδρών και το 18% των υποψηφίων γυναικών, ενώ στις θέσεις ευθύνης δραστηριοποιούνταν 2 γυναίκες ως Γραμματείς Ν.Σ. (στους νομούς Λασιθίου και Ρεθύμνης).

ΕΚΛΟΓΕΣ 1998
ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΚΑΙ ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ					ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ				
		ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	% ΑΝΔΡΩΝ	% ΓΥΝ/ΚΩΝ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	% ΑΝΔΡΩΝ	% ΓΥΝ/ΚΩΝ
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ -ΘΡΑΚΗΣ	628	106	734	86%	14%	111	11	122	91%	9%
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	961	123	1084	89%	11%	169	23	192	88%	12%
3	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	427	62	489	87%	13%	86	12	98	88%	12%
4	ΗΠΕΙΡΟΥ	471	39	510	92%	8%	88	9	97	91%	9%
5	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	566	83	630	87%	13%	113	9	122	93%	7%
6	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	547	83	630	87%	13%	87	5	92	94%	6%
7	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	547	92	639	86%	14%	94	14	108	87%	13%
8	ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	570	63	633	90%	10%	130	9	139	94%	6%
9	ΑΤΤΙΚΗΣ	602	133	735	82%	18%	114	25	139	82%	18%
10	ΠΕΛ/ΝΗΣΟΥ	594	83	677	88%	12%	115	13	128	90%	10%
11	ΒΟΡ. ΑΙΓΑΙΟΥ	351	60	411	85%	15%	66	4	70	94%	6%
12	ΝΟΤ. ΑΙΓΑΙΟΥ	411	57	468	88%	12%	77	9	86	89%	11%
13	ΚΡΗΤΗΣ	459	55	514	89%	11%	98	10	108	91%	9%
	ΣΥΝΟΛΟ	7134	1039	8154	87%	13%	1348	153	1501	90%	10%

Πίνακας 2.1

ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑ 1998-2002

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΟΜΑΡΧΗΣ	ΑΝΤΙΝΟΜΑΡΧΗΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.	ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.	ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Ε.	ΓΡΑΜ/ΤΕΑΣ Ν.Σ.	ΣΥΝΟΛΟ
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ- ΘΡΑΚΗΣ	0	1	0	1	0	1	3
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0	2	1	1	0	3	7
3	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0	1	0	0	0	2	3
4	ΗΠΕΙΡΟΥ	0	1	0	0	0	1	2
5	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	0	0	0	1	0	1	2
6	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0	0	0	0	0	1	1
7	ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	0	0	0	0	0	2	2
8	ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	0	0	0	1	0	1	2
9	ΑΤΤΙΚΗΣ	2	5	1	1	2	3	14
10	ΠΕΛ/ΝΗΣΟΥ	0	2	1	0	0	4	7
11	ΒΟΡ. ΑΙΓΑΙΟΥ	0	0	0	0	0	2	2
12	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	0	0	0	0	0	0	0
13	ΚΡΗΤΗΣ	0	0	0	0	0	2	2
	ΣΥΝΟΛΟ	2	12	3	5	2	23	

Πίνακας 2.2

Από τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό υποψηφίων γυναικών στα νομαρχιακά συμβούλια είχε η περιφέρεια Αττικής με 18% επί του συνόλου, ενώ το μικρότερο η περιφέρεια Ηπείρου με 8%. Επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό εκλεγμένων γυναικών είχε και πάλι η περιφέρεια Αττικής με 18% επί του συνόλου των εκλεγμένων νομαρχιακών συμβούλων, ενώ το μικρότερο οι περιφέρειες Ιονίων Νήσων, Στερεάς Ελλάδας και Βορείου Αιγαίου με 6%.

Η περιφέρεια Αττικής είναι η πιο προοδευτική περιφέρεια που δείχνει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στις γυναίκες. Είναι η περιφέρεια με τις περισσότερες εκλεγμένες γυναίκες και αυτή που εμπιστεύεται τις περισσότερες θέσεις ευθύνης στις γυναίκες. Γεγονός που οφείλεται στο ότι στην πρωτεύουσα οι νέες αντιλήψεις και ιδέες αφομοιώνονται γρηγορότερα απ' ότι στην επαρχία.

1.3 ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ

Η κατανομή των νομαρχιακών συμβούλων ανάλογα με το φύλο φαίνεται αναλυτικότερα στον επόμενο πίνακα που δείχνει τα αποτελέσματα των Νομαρχιακών Εκλογών του 1998 και 2002 ανά Νομαρχία, πλην των Αθηνών.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΥΛΟ

		ΕΚΛΟΓΕΣ 1998				ΕΚΛΟΓΕΣ 2002				
Α/Α	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΣΥΓΚΡΙΣΗ
1	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡ- ΝΑΝΙΑΣ	4	33	37	10,81%	5	32	37	13,51%	ΑΥΞΗΣΗ
2	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	3	18	21	14,29%	5	20	25	20,00%	ΑΥΞΗΣΗ
3	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	1	24	25	4,00%	5	20	25	20,00%	ΑΥΞΗΣΗ
4	ΑΡΤΑΣ	2	19	21	9,52%	4	17	21	19,05%	ΑΥΞΗΣΗ
5	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ	11	26	37	29,73%	11	26	37	29,73%	-
6	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	4	21	25	16,00%	5	26	31	16,13%	ΑΥΞΗΣΗ
7	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	4	33	37	10,81%	12	25	37	32,43%	ΑΥΞΗΣΗ
8	ΑΧΑΪΑΣ	0	37	37	0,00%	2	35	37	5,41%	ΑΥΞΗΣΗ
9	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	3	22	25	12,00%	7	18	25	28,00%	ΑΥΞΗΣΗ
10	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2	19	21	9,52%	2	19	21	9,52%	-
11	ΔΡΑΜΑΣ	1	24	25	4,00%	3	22	25	12,00%	ΑΥΞΗΣΗ
12	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	3	38	41	7,32%	7	34	41	17,07%	ΑΥΞΗΣΗ
13	ΕΒΡΟΥ	3	22	25	12,00%	7	18	25	28,00%	ΑΥΞΗΣΗ

Α	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	ΕΚΛΟΓΕΣ 1998				ΕΚΛΟΓΕΣ 2002				ΣΥΓΚΡΙΣΗ
		ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	
14	ΕΥΒΟΙΑΣ	4	33	37	10,81%	5	32	37	13,51%	ΑΥΞΗΣΗ
15	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	1	20	21	4,76%	6	15	21	28,57%	ΑΥΞΗΣΗ
16	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0	21	21	0,00%	2	19	21	9,52%	ΑΥΞΗΣΗ
17	ΗΛΕΙΑΣ	3	28	31	9,68%	3	28	31	9,68%	-
18	ΗΜΑΘΙΑΣ	0	25	25	0,00%	6	19	25	24,00%	ΑΥΞΗΣΗ
19	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	1	36	37	2,70%	1	36	37	2,70%	-
20	ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ	1	20	21	4,76%	4	17	21	19,05%	ΑΥΞΗΣΗ
21	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	4	33	37	10,81%	10	27	37	27,03%	ΑΥΞΗΣΗ
22	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4	27	31	12,90%	8	23	31	25,81%	ΑΥΞΗΣΗ
23	ΚΑΒΑΛΑΣ	3	22	25	12,00%	2	23	25	8,00%	ΜΕΙΩΣΗ
24	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	1	24	25	4,00%	2	23	25	8,00%	ΑΥΞΗΣΗ
25	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	2	19	21	9,52%	5	16	21	23,81%	ΑΥΞΗΣΗ
26	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2	23	25	8,00%	2	23	25	8,00%	-
27	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	3	18	21	14,29%	3	18	21	14,29%	-
28	ΚΙΑΚΙΣ	6	15	21	28,57%	5	16	21	23,81%	ΜΕΙΩΣΗ
29	ΚΟΖΑΝΗΣ	5	26	31	16,13%	6	25	31	19,35%	ΑΥΞΗΣΗ
30	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2	23	25	8,00%	6	25	31	19,35%	ΑΥΞΗΣΗ

ΜΑ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	ΕΚΛΟΓΕΣ 1998				ΕΚΛΟΓΕΣ 2002				ΣΥΓΚΡΙΣΗ
		ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	
31	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	5	38	43	11,63%	7	36	43	16,28%	ΑΥΞΗΣΗ
32	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	3	18	21	14,29%	3	18	21	14,29%	-
33	ΛΑΡΙΣΗΣ	4	33	37	10,81%	8	29	37	21,62%	ΑΥΞΗΣΗ
34	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	2	19	21	9,52%	2	19	21	9,52%	-
35	ΛΕΣΒΟΥ	3	22	25	12,00%	4	21	25	16,00%	ΑΥΞΗΣΗ
36	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	0	21	21	0,00%	6	15	21	28,57%	ΑΥΞΗΣΗ
37	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2	29	31	6,45%	4	27	31	12,90%	ΑΥΞΗΣΗ
38	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	5	26	31	16,13%	3	28	31	9,68%	ΜΕΙΩΣΗ
39	ΞΑΝΘΗΣ	3	18	21	14,29%	5	16	21	23,81%	ΑΥΞΗΣΗ
40	ΠΕΛΛΗΣ	4	21	25	16,00%	8	17	25	32,00%	ΑΥΞΗΣΗ
41	ΠΕΡΙΑΣ	2	23	25	8,00%	4	21	25	16,00%	ΑΥΞΗΣΗ
42	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	1	20	21	4,76%	2	19	21	9,52%	ΑΥΞΗΣΗ
43	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	3	18	21	14,29%	5	16	21	23,81%	ΑΥΞΗΣΗ
44	ΡΟΔΟΠΗΣ	0	25	25	0,00%	2	23	25	8,00%	ΑΥΞΗΣΗ
45	ΣΑΜΟΥ	0	21	21	0,00%	1	20	21	4,76%	ΑΥΞΗΣΗ
46	ΣΕΡΡΩΝ	0	37	37	0,00%	4	33	37	10,81%	ΑΥΞΗΣΗ
47	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1	24	25	4,00%	2	23	25	8,00%	ΑΥΞΗΣΗ

JA	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	ΕΚΛΟΓΕΣ 1998				ΕΚΛΟΓΕΣ 2002				ΣΥΓΚΡΙΣΗ
		ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	
48	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	2	29	31	6,45%	4	27	31	12,90%	ΑΥΞΗΣΗ
49	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	3	18	21	14,29%	3	18	21	14,29%	-
50	ΦΩΚΙΔΟΣ	0	21	21	0,00%	2	19	21	9,52%	ΑΥΞΗΣΗ
51	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	3	18	21	14,29%	4	17	21	19,05%	ΑΥΞΗΣΗ
52	ΧΑΝΙΩΝ	4	27	31	12,90%	7	24	31	22,58%	ΑΥΞΗΣΗ
53	ΧΙΟΥ	0	21	21	0,00%	3	18	21	14,29%	ΑΥΞΗΣΗ
ΣΥΝΟΛΟ		133	1296	1429	9,31%	244	1201	1445	16,89%	ΑΥΞΗΣΗ

Πίνακας 2.3

Όπως βλέπουμε στον πίνακα 2.3¹² η μεγαλύτερη εκπροσώπηση γυναικών στα νομαρχιακά συμβούλια υπάρχει στο νομό Πειραιώς με 32,43% επί του συνόλου για το 2002 και ακολουθούν ο νομός Πέλλης με 32,00% και ο νομός Αν. Αττικής με 29,73%. Τελευταίοι έρχονται οι νομοί Αχαΐας με 5,41%, Σάμου με 4,76% και Ηρακλείου με 2,70%.

Συγκρίνοντας επίσης τα αποτελέσματα των νομαρχιακών εκλογών του 1998 και του 2002 (πίνακας 2.3) παρατηρούμε ότι η εκπροσώπηση των γυναικών στα νομαρχιακά συμβούλια έχει αυξηθεί σημαντικά σχεδόν σε όλους τους νομούς, χωρίς όμως να είναι ικανοποιητική. Σταθερή είναι η εκπροσώπηση τους στους νομούς Αν. Αττικής, Γρεβενών, Ηλείας, Ηρακλείου, Κέρκυρας, Κεφαλονιάς, Λακωνίας, Λασιθίου και Φλωρίνης, ενώ μείωση παρουσιάζουν οι νομοί Καβάλας Κιλκίς και Μεσσηνίας.

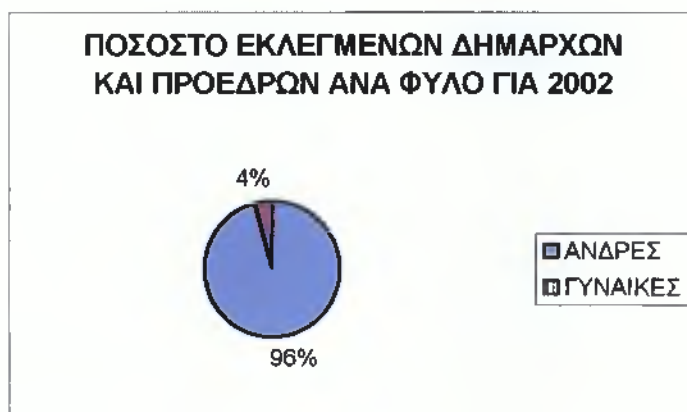
Την μεγαλύτερη αύξηση των γυναικών νομαρχιακών συμβούλων συγκριτικά με την προηγούμενη τετραετία έχουμε στους νομούς Λευκάδος και Ημαθίας όπου από καμία εκπροσώπηση γυναικών στο νομαρχιακό συμβούλιο τώρα υπάρχουν 6, στο νομό Ευρυτανίας που από μία εκπροσώπηση τώρα έχει 6 και στο νομό Πειραιώς που από 4 γυναίκες νομαρχιακοί σύμβουλοι τώρα έχουν 12.

¹² Δικτυακός τόπος: www.isotitu.gr

2. Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΣΤΗΝ Α΄ΒΑΘΜΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

2.1 ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΑΣ

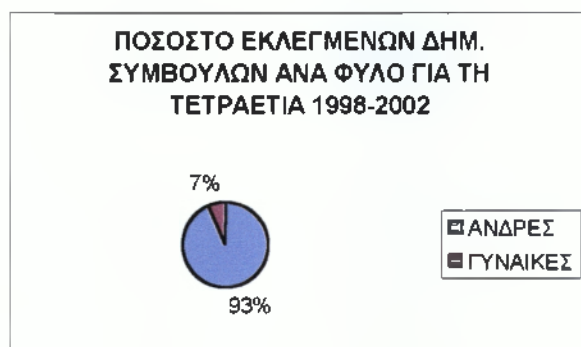
Όσο αφορά σε επίπεδο Δήμων και Κοινοτήτων στις εκλογές του 2002 υπήρχαν 3128 υποψήφιοι συνδυασμοί από τους οποίους οι 134 (127 υποψήφιοι Δήμαρχοι και 7 υποψήφιοι Πρόεδροι Κοινοτήτων) είχαν ως επικεφαλής γυναίκα, έναντι 2994 που είχαν ως επικεφαλής άνδρα, ποσοστό 4% και 96% αντίστοιχα.

Σχεδιάγραμμα 2.2

Από αυτούς σε σύνολο 1033 Δήμων και Κοινοτήτων εξελέγησαν 22 γυναίκες Δήμαρχοι και Πρόεδροι Κοινοτήτων (17 Δήμαρχοι και 5 Πρόεδροι Κοινοτήτων), ποσοστό 2.13% και 1011 άνδρες. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι από τις 22 εκλεγμένες γυναίκες Δημάρχους και Προέδρους Κοινοτήτων οι 11 εκλέχτηκαν από τον πρώτο γύρο (6 Δήμαρχοι και 5 Πρόεδροι Κοινοτήτων) και οι άλλες 11 στο δεύτερο γύρο. Επίσης οι 18 από αυτές εκλέγονται για πρώτη φορά στο αξίωμα αυτό ενώ μόνο 4 έχουν ξαναεκλεγεί.

Σε ότι αφορά τις εκλογές του 1998 είχαν εκλεγεί 14 γυναίκες επικεφαλής (13 Δήμαρχοι και 1 Πρόεδρος Κοινότητας) έναντι 1019 ανδρών επί συνόλου 1033 εκλεγμένων Δημάρχων και Προέδρων Κοινοτήτων (1,36%). Σε επίπεδο δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων εκλέχτηκαν 2446 γυναίκες δημοτικοί σύμβουλοι από τις 12906 υποψήφιες, ποσοστό 19% και 34801 άνδρες, ποσοστό 30% επί των υποψηφίων ανδρών.

Σχεδιάγραμμα 2.3

Παρατηρούμε δηλαδή μια αύξηση της τάξεως του 40% των εκλεγμένων γυναικών ως επικεφαλείς στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση, γεγονός που αναδεικνύει την σαφή τάση ανάδειξης των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, καθώς και την έκφραση εμπιστοσύνης των ψηφοφόρων στις γυναίκες.

Σχεδιάγραμμα 2.4

2.2 ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Η κατάσταση των Δημοτικών- Κοινοτικών Εκλογών του 1998 διαμορφώνεται σύμφωνα με τον πίνακα 2.4¹³. Από τα στοιχεία του πίνακα αυτού παρατηρούμε ότι οι 8 στις 13 περιφέρειες της χώρας έχουν ποσοστό υποψηφίων γυναικών κάτω του 10% (3 περιφέρειες έχουν 8% και 5 έχουν 7%). Τέσσερις περιφέρειες έχουν ποσοστό υποψηφίων γυναικών από 10-12% και μόνο μία, η περιφέρεια Αττικής, έχει ποσοστό 23%.

Σε επίπεδο εκλεγμένων συμβούλων το ποσοστό των γυναικών διαμορφώνεται σε ακόμα χαμηλότερα νούμερα. Το ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών στην περιφέρεια Αττικής είναι 18%, που είναι και το μεγαλύτερο, ενώ στις άλλες περιφέρειες το ποσοστό διαμορφώνεται κάτω του 9%. Την χαμηλότερη εκπροσώπηση των γυναικών έχουμε στις περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και στη Δυτική Μακεδονία με 4%.

Στις περισσότερες περιφέρειες της επικράτειας εκλέγεται το 33% από τους άνδρες που θέτουν υποψηφιότητα, δηλαδή 1 στους 3 άνδρες υποψηφίους εκλέγεται. Αναλογία που αλλάζει στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας και διαμορφώνεται στο 1:4, καθώς και στην περιφέρεια Αττικής με 1 στους 5 άνδρες υποψηφίους να εκλέγεται. Αντίστοιχα στις γυναίκες η αναλογία αυτή κυμαίνεται από 1:3 στην περιφέρεια Ηπείρου έως 1:7 στην περιφέρεια Αττικής.

¹³ Στατιστικά στοιχεία του τμήματος Εκλογών του ΥΠΕΣΔΔΑ, Βλ παράρτημα

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1998 ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟ									
Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ				ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ			
		ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	6934	609	7543	8%	2129	100	2229	4%
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	17702	2243	19945	11%	4580	341	4921	7%
3	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	6230	469	6699	7%	2025	84	2109	4%
4	ΗΠΕΙΡΟΥ	8474	612	9086	7%	2672	222	2894	8%
5	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	11403	813	12218	7%	3440	180	3620	5%
6	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	5276	596	5872	10%	1610	97	1707	6%
7	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	13531	1039	14570	7%	3716	173	3889	5%
8	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	9881	783	10664	7%	3186	161	3347	5%
9	ΑΤΤΙΚΗΣ	9871	2903	12774	23%	1925	434	2359	18%
10	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	13471	1100	14571	8%	4446	242	4688	5%
11	ΒΟΡ. ΑΙΓΑΙΟΥ	3400	474	3874	12%	1222	102	1324	8%
12	ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	3856	509	4365	12%	1205	123	1328	9%
13	ΚΡΗΤΗΣ	8337	754	9091	8%	2645	187	2832	7%
ΣΥΝΟΛΟ		118366	12906	131272	10%	34801	2446	37247	7%

Πίνακας 2.4

2.3 ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΟΥ

Σε επίπεδο νομού θα εξετάσουμε κάποια συγκριτικά ποσοστά δημοτικών συμβουλίων με βάση το φύλο σε 50 πρωτεύουσες νομών.

Στον πίνακα 2.5¹⁴ βλέπουμε ότι η ανισότητα των φύλων ως προς την εκπροσώπηση τους στα δημοτικά συμβούλια μειώνεται χωρίς όμως να εξαλείφεται. Οι γυναίκες δημοτικοί σύμβουλοι από 114 (8,20%), που ήταν την προηγούμενη τετραετία, ανέρχονται σήμερα σε 159, ποσοστό 11,43%.

Ειδικότερα έχουμε μια αύξηση στο ποσοστό εκπροσώπησης των γυναικών στα δημοτικά συμβούλια σε 25 πρωτεύουσες νομών¹⁴ σε 14 παραμένει σταθερό ενώ 11 παρουσιάζεται μείωση.

Την μεγαλύτερη αύξηση παρουσιάζουν οι Δήμοι Ρεθύμνης, Ηγουμενίτσας, που από καμία δημοτική σύμβουλο τώρα έχουν 8 και 5 αντίστοιχα, καθώς και οι Δήμοι Σάμου και Σερρών, που από 2 και 3 εκλεγμένες γυναίκες τώρα έχουν 5 και 7 αντίστοιχα.

Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στους Δήμους Ερμούπολης, που από τις 5 εκλεγμένες γυναίκες δημοτικούς συμβούλους σήμερα υπάρχουν 3, και Ναυπλίου που από 2 τώρα δεν υπάρχει καμία.

Αξιοσημείωτο είναι ότι από τους Δήμους που παραθέτονται στον παρακάτω πίνακα το μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών δημοτικών συμβούλων, όπως προκύπτουν από τα αποτελέσματα των εκλογών του 2002, κατέχει ο Δήμος Ρεθύμνης με 42,11% και ακολουθεί ο Δήμος Αθηναίων με 36,59%. Τη χαμηλότερη εκπροσώπηση έχουν οι δήμοι Ζακύνθου και Ναυπλίου χωρίς καμία συμμετοχή.

¹⁴ Δικτυακός τόπος, ό.π.

ΕΚΛΟΓΕΣ 1998 & 2002
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΥΛΟ ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ ΝΟΜΩΝ ΑΝΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ

Α/Α	ΔΗΜΟΣ	ΕΚΛΟΓΕΣ 1998				ΕΚΛΟΓΕΣ 2002				ΣΥΓΚΡΙΣΗ
		ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	
1	ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	2	17	19	10,53%	2	17	19	10,53%	-
2	ΑΘΗΝΑΣ	12	29	41	29,27%	15	26	41	36,59%	ΑΥΞΗΣΗ
3	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	0	29	29	0,00%	2	27	29	6,90%	ΑΥΞΗΣΗ
4	ΑΜΦΙΣΣΑΣ	2	19	21	9,52%	2	19	21	9,52%	-
5	ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ	1	22	23	4,35%	1	22	23	4,35%	-
6	ΑΡΤΑΣ	1	22	23	4,35%	1	22	23	4,35%	-
7	ΒΕΡΟΙΑΣ	2	31	33	6,06%	3	30	33	9,09%	ΑΥΞΗΣΗ
8	ΒΟΛΟΥ	3	18	31	9,68%	2	29	31	6,45%	ΜΕΙΩΣΗ
9	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2	25	27	7,41%	2	25	27	7,41%	-
10	ΔΡΑΜΑΣ	2	33	35	5,71%	1	34	35	2,86%	ΜΕΙΩΣΗ
11	ΕΔΕΣΣΑΣ	2	18	20	10,00%	3	17	20	15,00%	ΑΥΞΗΣΗ
12	ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ	5	16	21	23,81%	3	18	21	14,29%	ΜΕΙΩΣΗ
13	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1	24	25	4,00%	0	25	25	0,00%	ΜΕΙΩΣΗ
14	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	0	29	29	0,00%	5	24	29	17,24%	ΑΥΞΗΣΗ
15	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	2	39	41	4,88%	4	37	41	9,76%	ΑΥΞΗΣΗ
16	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1	34	35	2,86%	1	34	35	2,86%	-

Α/Α	ΔΗΜΟΣ	ΕΚΛΟΓΕΣ 1998				ΕΚΛΟΓΕΣ 2002				ΣΥΓΚΡΙΣΗ
		ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	
17	ΚΑΒΑΛΑΣ	3	30	33	9,09%	5	28	33	15,15%	ΑΥΞΗΣΗ
18	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	0	35	35	0,00%	3	32	35	8,57%	ΑΥΞΗΣΗ
19	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	4	27	31	12,90%	3	28	31	9,68%	ΜΕΙΩΣΗ
20	ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ	3	16	19	15,79%	3	16	19	15,79%	-
21	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1	18	19	5,26%	3	16	19	15,79%	ΑΥΞΗΣΗ
22	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	0	29	29	0,00%	2	27	29	6,90%	ΑΥΞΗΣΗ
23	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2	27	29	6,90%	1	28	29	3,45%	ΜΕΙΩΣΗ
24	ΚΙΛΚΙΣ	2	25	27	7,41%	2	25	27	7,41%	-
25	ΚΟΖΑΝΗΣ	7	32	39	17,95%	10	29	39	25,64%	ΑΥΞΗΣΗ
26	ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	3	30	33	9,09%	3	30	33	9,09%	-
27	ΚΟΡΙΝΘΟΥ	2	27	29	6,90%	3	26	29	10,34%	ΑΥΞΗΣΗ
28	ΛΑΜΙΑΣ	3	34	37	8,11%	2	35	37	5,41%	ΜΕΙΩΣΗ
29	ΛΑΡΙΣΑΣ	5	36	41	12,20%	6	35	41	14,63%	ΑΥΞΗΣΗ
30	ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ	1	20	21	4,76%	3	18	21	14,29%	ΑΥΞΗΣΗ
31	ΛΕΥΚΑΣ	4	21	25	16,00%	4	21	25	16,00%	-
32	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	2	21	23	8,70%	1	22	23	4,35%	ΜΕΙΩΣΗ
33	ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	4	29	33	12,12%	3	30	33	9,09%	ΜΕΙΩΣΗ
34	ΝΑΥΠΛΙΟΥ	2	21	23	8,70%	0	23	23	0,00%	ΜΕΙΩΣΗ
35	ΞΑΝΘΗΣ	1	26	27	3,70%	2	25	27	7,41%	ΑΥΞΗΣΗ

Α/Α	ΔΗΜΟΣ	ΕΚΛΟΓΕΣ 1998				ΕΚΛΟΓΕΣ 2002				ΣΥΓΚΡΙΣΗ
		ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	
36	ΠΑΤΡΑΣ	0	41	41	0,00%	1	40	41	2,44%	ΑΥΞΗΣΗ
37	ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	2	23	25	8,00%	2	23	25	8,00%	-
38	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	2	21	23	8,70%	2	21	23	8,70%	-
39	ΠΥΡΓΟΥ	1	40	41	2,44%	5	36	41	12,20%	ΑΥΞΗΣΗ
40	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	0	19	19	0,00%	8	11	19	42,11%	ΑΥΞΗΣΗ
41	ΡΟΔΟΥ	4	21	25	16,00%	3	22	25	12,00%	ΜΕΙΩΣΗ
42	ΣΑΜΟΥ	2	19	21	9,52%	5	16	21	23,81%	ΑΥΞΗΣΗ
43	ΣΕΡΡΩΝ	3	26	29	10,34%	7	22	29	24,14%	ΑΥΞΗΣΗ
44	ΣΠΑΡΤΗΣ	1	22	23	4,35%	1	22	23	4,35%	-
45	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2	23	25	8,00%	4	21	25	16,00%	ΑΥΞΗΣΗ
46	ΤΡΙΠΟΛΗΣ	1	22	23	4,35%	2	21	23	8,70%	ΑΥΞΗΣΗ
47	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	2	19	21	9,52%	3	18	21	14,29%	ΑΥΞΗΣΗ
48	ΧΑΛΚΙΔΑΣ	3	22	25	12,00%	5	20	25	20,00%	ΑΥΞΗΣΗ
49	ΧΑΝΙΩΝ	2	23	25	8,00%	3	22	25	12,00%	ΑΥΞΗΣΗ
50	ΧΙΟΥ	2	17	19	10,53%	2	17	19	10,53%	-
ΣΥΝΟΛΟ		114	1277	1391	8,20%	159	1232	1391	11,43%	ΑΥΞΗΣΗ

Πίνακας 2.5

Η κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα ανά νομό φαίνεται καλύτερα από τα συγκεντρωτικά στοιχεία των Δημοτικών- Κοινοτικών Εκλογών του 1998.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα 2.6¹⁵, το μεγαλύτερο ποσοστό υποψηφίων γυναικών υπήρχε στο νομό Αθηνών με 25,6% και ακολουθεί ο νομός Πειραιά με 21,7% και ο νομός Θεσσαλονίκης με 17,7% επί του συνόλου των υποψηφίων. Αντίστοιχα το μικρότερο ποσοστό παρουσιάζουν οι νομοί Καρδίτσας με 4,3% και Ευρυτανίας με 4,6%. Γενικά παρατηρούμε ότι μόνο 13 νομοί από τους 54 έχουν ποσοστό γυναικών υποψηφίων πάνω από 10%.

Σε επίπεδο εκλεγμένων δημοτικών συμβούλων μόνο 8 νομοί παρουσιάζουν ποσοστό εκλεγμένων γυναικών πάνω από 10% και αυτό κυμαίνεται από 10%-12%, εκτός από τους νομούς Αθηνών και Πειραιώς που κυμαίνεται στο 24,4% και 15,3% αντίστοιχα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι σε 20 νομούς το ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών πέφτει κάτω του 5%, με μικρότερη εκπροσώπηση γυναικών στους νομούς Πρεβέζης και Ροδόπης με 1,9% και 2% αντίστοιχα.

¹⁵ Στατιστικά στοιχεία του τμήματος Εκλογών του ΥΠΕΣΔΔΑ, βλ. παράρτημα

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1998 ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΝΟΜΟ

		ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ				ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ			
A/A	ΝΟΜΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
1	ΑΘΗΝΩΝ	5591	1923	7514	25,6%	983	317	1300	24,4%
2	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1876	519	2395	21,7%	287	52	339	15,3%
3	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ	1784	361	2145	16,8%	501	64	565	11,3%
4	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	620	100	720	13,9%	159	18	177	10,2%
5	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	5050	342	5392	6,3%	1268	48	1316	3,6%
6	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	1466	119	1585	7,5%	426	21	447	4,7%
7	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	3496	244	3740	6,5%	969	88	1057	8,3%
8	ΑΡΤΗΣ	1481	101	1582	6,4%	515	27	542	5%
9	ΑΧΑΪΑΣ	4237	410	4647	8,8%	1276	77	1353	5,7%
10	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1592	134	1726	7,8%	305	19	324	5,8%
11	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	1120	70	1190	5,9%	402	10	412	2,4%
12	ΔΡΑΜΑΣ	1051	115	1166	9,9%	361	19	380	5%
13	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	1798	169	1967	8,6%	550	39	589	6,6%
14	ΕΒΡΟΥ	1649	136	1785	7,6%	497	29	526	5,5%
15	ΕΥΒΟΙΑΣ	3082	296	3378	8,8%	1025	69	1094	6,3%
16	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	677	33	710	4,6%	355	19	374	5%
17	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1157	91	1248	7,3%	307	16	323	5%

		ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ				ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ			
Α/Α	ΝΟΜΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
18	ΗΛΕΙΑΣ	153	14	167	8,4%	29	3	32	9,4%
19	ΗΜΑΘΙΑΣ	1469	166	1635	10,2%	417	26	443	5,9%
20	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	3074	298	3372	8,8%	1146	90	1236	7,3%
21	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1108	80	1188	6,7%	469	14	483	2,9%
22	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	5707	1230	6937	17,7%	1139	153	1292	11,8%
23	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4389	354	4743	7,5%	1373	175	1548	11,3%
24	ΚΑΒΑΛΑΣ	1814	210	2024	10,4%	509	29	538	5,3%
25	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2826	126	2952	4,3%	932	25	957	2,6%
26	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1056	89	1145	7,8%	355	20	375	5,3%
27	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2300	200	2500	8%	713	25	738	3,4%
28	ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	1107	206	1313	15,7%	346	33	379	8,7%
29	ΚΙΑΚΙΣ	1961	180	2141	8,4%	525	26	551	4,7%
30	ΚΟΖΑΝΗΣ	2631	205	2836	7,2%	792	34	826	4,1%
31	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2280	187	2467	7,6%	776	36	812	4,4%
32	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	2058	340	2398	14,2%	655	84	739	11,4%
33	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	2163	215	2378	9%	905	55	960	5,7%
34	ΛΑΡΙΣΗΣ	3671	230	3901	5,9%	1051	55	1106	5%
35	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	1909	128	2037	6,3%	450	29	479	6%

Α/Α	ΝΟΜΟΙ	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ				ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ			
		ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
36	ΛΕΣΒΟΥ	1917	254	2171	11,7%	634	55	689	8%
37	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	712	99	811	12,2%	244	23	267	8,6%
38	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1777	285	2062	13,8%	600	64	664	9,6%
39	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	4066	335	4401	7,6%	1370	42	1412	3%
40	ΞΑΝΘΗΣ	985	80	1065	7,5%	240	12	252	4,8%
41	ΠΕΛΛΗΣ	2251	143	2394	6%	637	35	672	5,2%
42	ΠΕΡΙΑΣ	1504	136	1640	8,3%	414	20	434	4,6%
43	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	1496	77	1573	4,9%	315	6	321	1,9%
44	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	1141	89	1230	7,2%	415	14	429	3,3%
45	ΡΟΔΟΠΗΣ	1435	68	1503	4,5%	522	11	533	2%
46	ΣΑΜΟΥ	745	140	885	15,8%	252	29	281	10,3%
47	ΣΕΡΡΩΝ	3336	228	3564	6,4%	959	49	1008	4,9%
48	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	3129	174	3303	5,3%	857	36	893	4%
49	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	3117	213	3330	6,4%	999	37	1036	3,6%
50	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	1423	105	1528	6,9%	476	20	496	4%
51	ΦΩΚΙΔΟΣ	1413	107	1520	7%	502	17	519	3,3%
52	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	1474	160	1634	9,8%	489	32	521	6,1%

		ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ				ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ			
A/A	ΝΟΜΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
53	ΧΑΝΙΩΝ	2213	239	2452	9,7%	634	54	688	7,8%
54	ΧΙΟΥ	738	80	818	9,8%	336	18	354	5%
ΣΥΝΟΛΟ		114275	12633	126908	10%	33663	2418	36081	6,7%

Πίνακας 2.6

2.4 ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Στον πίνακα 2.7¹⁶ έχουμε κάποια επιμέρους αποτελέσματα των δημοτικών συμβουλίων των εκλογών 1998 και 2002 με βάση το φύλο στην περιφέρεια Αττικής.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι σ' όλη την περιφέρεια Αττικής υπάρχει μια αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών στα δημοτικά συμβούλια και επομένως μια μείωση της ανισότητας στην κατανομή των εδρών του.

Αναλυτικότερα βλέπουμε ότι στην Νομαρχία Αθηνών σε 47 από τους 48 Δήμους και Κοινότητες το ποσοστό των γυναικών δημοτικών συμβούλων αυξήθηκε από 20,86% που ήταν το 1998 στο 23,46% το 2002.

Στη Νομαρχία Ανατολικής Αττικής σε 19 από τους 43 Δήμους και Κοινότητες το ποσοστό των γυναικών δημοτικών συμβούλων αυξήθηκε από 13,44% σε 17,47%.

Στη Νομαρχία Δυτικής Αττικής σε σύνολο 10 από τους 12 Δήμους και Κοινότητες οι 17 γυναίκες δημοτικοί σύμβουλοι που ήταν την τετραετία 1998-2002, ποσοστό 10,76%, αυξάνονται τώρα σε 25 (15,82%). Ενώ στη Νομαρχία Πειραιά σε 15 Δήμους και Κοινότητες επί συνόλου 18 Δήμων οι γυναίκες δημοτικοί σύμβουλοι αυξάνονται από 36 σε 60, ποσοστό 11,21% και 18,69% αντίστοιχα.

Γενικά στην περιφέρεια Αττικής σε 91 από τους 121 Δήμους και Κοινότητες την τετραετία 1998-2002 είχαμε 336 γυναίκες δημοτικούς συμβούλους σε σύνολο 1968 δημοτικών συμβούλων, ποσοστό 17,07%, ενώ, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των δημοτικών και κοινοτικών

¹⁶ Δικτυακός τόπος, ό.π.

εκλογών του 2002, οι γυναίκες δημοτικοί σύμβουλοι στους ίδιους Δήμους ανέρχονται στις 412, ποσοστό 20,93%.

ΕΚΛΟΓΕΣ 1998 & 2002

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΥΛΟ ΓΙΑ ΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

		ΕΚΛΟΓΕΣ 1998				ΕΚΛΟΓΕΣ 2002				
Α/Α	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ ΔΗΜΟΙ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜ.ΣΥΜΒ.	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜ.ΣΥΜΒ.	ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΣΥΓΚΡΙΣΗ
1	ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙ 47 ΔΗΜΩΝ- ΚΟΙΝ/ΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΟΛΟ 48	233	884	1117	20,86%	262	855	1117	23,46%	ΑΥΞΗΣΗ
2	ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΠΙ 19 ΔΗΜΩΝ- ΚΟΙΝ/ΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΟΛΟ 43	50	322	372	13,44%	65	307	372	17,47%	ΑΥΞΗΣΗ
3	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΠΙ 10 ΔΗΜΩΝ- ΚΟΙΝ/ΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΟΛΟ 12	17	141	158	10,76%	25	133	158	15,82%	ΑΥΞΗΣΗ
4	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΕΠΙ 15 ΔΗΜΩΝ- ΚΟΙΝ/ΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΟΛΟ 18	36	285	321	11,21%	60	261	321	18,69%	ΑΥΞΗΣΗ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙ 91 ΔΗΜΩΝ- ΚΟΙΝ/ΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΟΛΟ 121		336	1632	1968	17,07%	412	1556	1968	20,93%	ΑΥΞΗΣΗ

Πίνακας 2.7

Μελετώντας κάποιους επιμέρους Δήμους της Αττικής που παραθέτονται στον πίνακα 2.8¹⁷ βλέπουμε ότι, ενώ το ποσοστό των υποψηφίων γυναικών δημοτικών συμβούλων κυμαίνονταν κατά μέσο όρο στο 36,02%, οι εκλεγμένες γυναίκες είχαν ποσοστό 22,95% (174 εκλεγμένες γυναίκες σε σύνολο 758 δημοτικών συμβούλων).

Στο Δήμο Αγ. Παρασκευής, ενώ το ποσοστό των γυναικών υποψηφίων άγγιξε το 48,88%, σχεδόν το ήμισυ του ψηφοδέλτιου, μόνο το 16% του δημοτικού συμβουλίου, ήταν εκλεγμένες γυναίκες.

Αντίστοιχα στο Δήμο Αιγάλεω, ενώ το ποσοστό των υποψηφίων γυναικών ήταν 33,69%, το ποσοστό των εκλεγμένων γυναικών στο δημοτικό συμβούλιο διαμορφώθηκε στο 38,71%. Γεγονός που σημαίνει ότι το ποσοστό των γυναικών που εκλέχτηκαν επί του συνόλου των υποψηφίων γυναικών ήταν μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό ανδρών.

Το μεγαλύτερο ποσοστό υποψηφίων γυναικών στα δημοτικά συμβούλια των παρακάτω Δήμων είχαν οι Δήμοι Αγ. Παρασκευής με 48,88%, Φιλοθέης με 46,15%, Παπάγου με 43,13% και Νέου Ψυχικού με 41,34%. Ενώ τη μικρότερη ,ακόμα και κάτω από το φράγμα του 1/3, οι Δήμοι Γαλασίου και Καισαριανής με 31,76% και 32,14%αντίστοιχα.

Σε επίπεδο εκλεγμένων γυναικών δημοτικών συμβούλων την μεγαλύτερη εκπροσώπηση έχουν οι γυναίκες στους Δήμους Παπάγου με 42,11%,Αιγάλεω με 38,71% και Αμαρουσίου με 32,26% ενώ τη μικρότερη στους Δήμους Ίλιου με 9,68%, Δάφνης με 10,53% και Αγ. Αναργύρων και Αργυρούπολης με 12%.

¹⁷ Δικτυακός τόπος ό.π.

**ΥΠΟΨΗΦΙΕΣ & ΕΚΛΕΓΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟΥΣ
ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ**

ΔΗΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΛΕΓΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	48,88%	4	25	16,00%
ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	37,74%	3	25	12,00%
ΑΙΓΑΛΕΩ	33,69%	12	31	38,71%
ΑΛΙΜΟΥ	34,46%	5	25	20,00%
ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	37,64%	10	31	32,26%
ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	35,13%	3	25	12,00%
ΒΡΙΑΗΣΣΙΩΝ	35,11%	3	19	15,79%
ΒΥΡΩΝΟΣ	33,33%	8	31	25,81%
ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	31,76%	6	25	24,00%
ΓΛΥΦΑΔΑΣ	35,71%	7	31	22,58%
ΔΑΦΝΗΣ	37,55%	2	19	10,53%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ	35,18%	5	26	19,23%
ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ	38,41%	9	30	30,00%
ΙΛΙΟΥ	34,96%	3	31	9,68%
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	32,14%	5	19	26,32%
ΚΗΦΙΣΙΑΣ	39,58%	7	25	28,00%
ΛΥΚΟΒΡΥΣΗΣ	38,18%	4	15	26,67%
ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ	37,12%	4	19	21,05%
ΜΟΣΧΑΤΟΥ	36,90%	3	20	15,00%
ΝΕΑ ΕΡΥΘΡΑΙΑ	39,13%	6	19	31,58%
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	35,37%	4	31	12,90%
ΝΕΑΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ	35,71%	5	19	26,32%
ΝΕΑΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΑΣ	35,57%	5	19	26,32%
ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ	41,34%	6	19	31,58%
ΠΑΠΑΓΟΥ	43,13%	8	19	42,11%
ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	34,23%	4	25	16,00%
ΠΕΥΚΗΣ	34,92%	6	19	31,58%

ΔΗΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΛΕΓΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΤΑΥΡΟΥ	38,21%	3	19	15,79%
ΦΙΛΟΘΕΗΣ	46,15%	6	16	37,50%
ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	38,18%	5	25	20,00%
ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	37,12%	6	31	19,35%
ΧΟΛΑΡΓΟΥ	36,03%	7	25	28,00%
ΣΥΝΟΛΟ	36,02%	174	758	22,95%

Πίνακας 2.8

Γ' ΜΕΡΟΣ

1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων καθίσταται επιτακτική στις μέρες μας σε ολόκληρη την υφήλιο. Οι γυναίκες θέλουν και μπορούν να συνεισφέρουν στη Τοπική Αυτοδιοίκηση γιατί είναι ένα διαρκώς ενεργό κομμάτι της κοινωνίας μας.

Η δράση, η προσφορά, οι αξίες και οι προοδευτικές αρχές της σύγχρονης γυναίκας είναι καθοριστικές για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής κοινωνίας. Οι γυναίκες με το συγκροτημένο και ουσιαστικό λόγο, το πρακτικό πνεύμα και τη δημιουργική φύση, αποτελούν δύναμη ανανέωσης και αλλαγής της πολιτικής και κοινωνικής ζωής¹⁸.

Είναι αυτές που μπορούν να προσφέρουν με την ενεργό συμμετοχή τους μια εναλλακτική λύση στον σημερινό πολιτισμό της βίας, με την ανάπτυξη ενός νέου πολιτικού πολιτισμού, της ειρήνης, της συνεργασίας, της αμοιβαίας ανάπτυξης και του σεβασμού της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικής φυσιογνωμίας.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει ανάγκη τις γυναίκες και οι γυναίκες την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η ενθάρρυνση και η συμμετοχή των γυναικών συμβάλλει στην αναβάθμιση της ποιότητας της πολιτικής και αποτελεί ευθύνη κάθε ενεργού πολίτη¹⁹. Η ενεργή συμμετοχή των γυναικών και στο «εκλέγειν» και στο «εκλέγεσθαι» - κυρίως στο «εκλέγεσθαι» - είναι

¹⁸ Συμπεράσματα 6^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Εκλεγμένων Γυναικών Α΄βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης « Η συμβολή των αιρετών γυναικών στο πολιτικό και κοινωνικό γίνεσθαι/ Ευρωπαϊκή διάσταση», Α΄ ενότητα, Ερμούπολη Σύρου, 2001

¹⁹ Σ. Ευθυμίου, Συνέντευξη για την παγκόσμια ημέρα της γυναίκας, βλ. σχετ. www.praktika.gr/2002/kommata.pasok/laliojis08_mar_026.htm

αναγκαία για να αποκτήσει η Αυτοδιοίκηση ένα πρόσωπο πιο ανθρώπινο και πιο ευαίσθητο²⁰.

Η γυναίκα είναι το πιο ευαίσθητο κομμάτι της κοινωνίας που μπορεί να αντισταθεί στην περιθωριοποίηση των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων, ΑΜΕΑ, μειονοτήτων, προσφύγων και εξαρτημένων ατόμων τρίτης ηλικίας. Μπορεί να αντισταθεί στα αυξανόμενα φαινόμενα βίας, ιδιαίτερα κατά των γυναικών, αλλά και στη βία που εκδηλώνεται στην ευρύτερη κοινωνία. Μπορεί ακόμα να αντισταθεί στην εικονική πραγματικότητα που προβάλλουν και προσπαθούν να επιβάλουν τα Μ.Μ.Ε. με βιασμό του οικογενειακού χώρου και βιασμό των συνειδήσεων. Έχει τη δυνατότητα να αντισταθεί τέλος, στην αδιαφορία για την αχαλίνωτη εκμετάλλευση του πλανήτη που μας φιλοξενεί.

Η αμεσότητα της επαφής με το πολίτη αλλά και ο χώρος που οι γυναίκες βιώνουν καθημερινά, λόγω των πολλαπλών τους ρόλων κυρίως στην οικογένεια και στην εργασία, γονιμοποιεί τις ιδέες της στο δήμο, στην κοινότητα και στη νομαρχία και τους χαρίζει την ιδιαίτερη δυνατότητα βαθύτερης γνώσης για τη λειτουργικότητα του χώρου²¹.

Η παρουσία των γυναικών στο πολιτικό προσκήνιο είναι απαραίτητη προϋπόθεση στην ανάπτυξη της συλλογικής συνείδησης και της υπευθυνότητας των δύο φύλων, εξασφαλίζει λειτουργίες χωρίς αυταρχισμό, με προτεραιότητα στην κοινωνική αλληλεγγύη και εδραιώνει την αντίληψη ότι η πολιτική είναι κοινή υποχρέωση και δικαίωμα²².

Η γυναικεία συμμετοχή στην πολιτική ζωή μπορεί να συμβάλει ώστε να επαναπροσδιοριστούν πολιτικές προτεραιότητες όπως αυτές της παιδείας, της υγείας, της καταπολέμησής της ανεργίας, να τεθούν νέα

²⁰ Κ. Λαλιώτης, *στο ίδιο*

²¹ Μ. Ζόμπολα, Πρακτικά Ευρωπαϊκού Συνεδρίου « Στρατηγικές για την ισότητα των φύλων/ Ευρώπη-Ελλάδα/ 1996-2005. Εκδόσεις ΚΕΘΙ, Αθήνα, 2001, σελ 108

²² *Στο ίδιο*, σελ 108

θέματα στην πολιτική ατζέντα όπως της ορθής ένταξης των οικονομικών προσφύγων στην κοινωνία και να δοθούν νέες προοπτικές σε βασικά πολιτικά θέματα που έχουν ανάγκη να πιστέψουν οι πολίτες.

Οι γυναίκες αποτελούν το ήμισυ του παγκοσμίου ανθρωπίνου δυναμικού ταλέντων και ικανοτήτων και η μικρή, σε αναλογία με τους άνδρες, εκπροσώπηση τους στερεί την κοινωνία από την αποτελεσματική αξιοποίηση πολύτιμου ανθρωπίνου δυναμικού. Οι γυναίκες αποτελούν το ήμισυ του πληθυσμού της γης και δικαιούνται ανάλογης πολιτικής εκπροσώπησης, προκειμένου η δημοκρατία να λειτουργεί σωστά. Η δημοκρατία εξάλλου είναι ένα πολίτευμα που βασίζεται στη συμμετοχή του συνόλου των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Είναι λογικό λοιπόν ότι αυτή θα καταστεί οριστικά αξιόπιστη αν πάψει να εμφανίζει ένα διαρκές έλλειμμα ισονομίας. Η ισόρροπη συμμετοχή των ανδρών και γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων μπορεί να συμβάλει σ' ένα κόσμο δικαιότερο και περισσότερο ισορροπημένο, τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες.

Αν η ποιότητα και η αναδημιουργία είναι δρόμος για την ευημερία η γυναίκα μπορεί να είναι, ως συμπρωταγωνίστριάς, ο καίριος και ενεργός συνεργός. Αν η ευημερία, όπως όλοι ισχυρίζονται, μπορεί να στηριχθεί μόνο στη γνώση και τους ανθρωπίνους πόρους, τότε η γυναίκα δεν είναι μόνο το μισό του ουρανού, δεν είναι μια ποσοτική οντότητα, είναι το μέτρο της αρμονίας που το επιτρέπει.²³ Είναι το πιο ασφαλές μέτρο ισονομίας και ισοπολιτείας, το πιο αδιαμφισβήτητο κριτήριο πολιτισμού και προόδου.

Όσο για την ελληνική κοινωνία, αν αυτή θέλει να λέγεται και να είναι προοδευτική και το κυριότερο να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πολιτών της δεν μπορεί να εξοβελίζει στο περιθώριο ένα σημαντικό

²³ Κ. Σκανδαλίδης. Υπ. Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Πρακτικά 3^ο συνεδρίου Πανελληνίου Δικτύου Αιρετών Γυναικών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση «Γυναίκες και Αυτοδιοίκηση», Ρόδος 2002, σελ. 83

δυναμικό και ολοένα διευρυμένο τμήμα της, που είναι οι γυναίκες. Οι Ελληνίδες είναι, σε μεγάλο ποσοστό, μορφωμένες, δυναμικές, επαγγελματικά αποκαταστημένες και οικονομικά ανεξάρτητες, ευαισθητοποιημένες σε αρκετά ζητήματα, πρόθυμες να παλεύουν κι όταν οι άλλοι παραιτούνται. Με τις γυναίκες αυτές λοιπόν στην πρώτη γραμμή, μπορούμε να είμαστε πιο αισιόδοξοι και πιο σίγουροι για τη ζωή μας, για την προοπτική μας σε μια σύγχρονη, ισχυρή, δημιουργική και αναπτυγμένη Ελλάδα.²⁴

²⁴ Σ. Ευθυμίου, Γραμματέης Τομέα Ισότητας του ΠΑΣΟΚ, στο *ίδιο.*, σελ. 86

2. ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Παρά την προοδευτική νομοθεσία και τη λήψη θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών, η ουσιαστική υλοποίηση της ισότητας των δύο φύλων δεν έχει ακόμα επιτευχθεί. Στα περισσότερα κέντρα αποφάσεων δεν έχει ακόμα επιτευχθεί η κρίσιμη μάζα του 30%.

Τα αίτια της υποαντιπροσώπευσης των γυναικών σε όλα τα κέντρα εξουσίας και λήψης αποφάσεων είναι κυρίως τα εξής:

- Οι κατεστημένες αντιλήψεις και νοοτροπίες που διαπερνούν την ελληνική κοινωνία και αφορούν τους ρόλους και τα στερεότυπα των δύο φύλων. Αυτές αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες για τη προώθηση της ισότητας και κατά συνέπεια τη συμμετοχή γυναικών στα κοινά²⁵.
- Η οικογένεια, κυρίως της υπαίθρου, όπου εξακολουθεί να κυριαρχεί το πατριαρχικό μοντέλο. Η γυναίκα πολλές φορές δεν έχει λόγο για όσα συμβαίνουν στη μικρή κοινωνία της οικογένειας και γενικότερα δεν έχει τα περιθώρια να διαμορφώσει άποψη για όσα συμβαίνουν στην ευρύτερη κοινωνία και πολλές φορές την αφορούν.
- Η εκκλησία που με τη συντηρητική διάθεσή της, θεωρεί ότι ο ρόλος της γυναίκας είναι καλό να είναι περιορισμένος στην οικογένεια και στην εργασία.
- Το πολιτικό σύστημα επίσης, αν και νομιμοποιεί τη διεκδίκηση πολλών θέσεων από τις γυναίκες, εντούτοις πολλές φορές τις μάχεται όχι με νόμιμα μέσα.
- Λόγοι ισχυροί αποτρεπτικοί αποτελούν οι οικογενειακές υποχρεώσεις, ο άνισος καταμερισμός εργασίας μέσα στο σπίτι και η έλλειψη κοινωνικής υποδομής για τη στήριξη των οικογενειακών βαρών.

²⁵ Εθνική έκθεση της Ελλάδας για το 4^ο παγκόσμιο συνέδριο του ΟΗΕ για τις γυναίκες, «Η κατάσταση των γυναικών στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία 1984-1994», Εθνικό τυπογραφείο, Αθήνα, 1995, σελ 9

Η γυναίκα έχει πολλές αρμοδιότητες, επωμίζεται σχεδόν εξ' ολοκλήρου το βάρος του σπιτιού, τη φροντίδα και μέριμνα των παιδιών, καθώς και των υπόλοιπων εξαρτώμενων μελών της οικογένειας (π.χ. ηλικιωμένους). Όλα αυτά δεν της αφήνουν καθόλου ελεύθερο χρόνο για να ασχοληθεί με τα κοινά.

- Η ποσόστωση είναι ποσοτική και όχι «ποιοτική» όπως θα έπρεπε να είναι. Σημασία έχει ο αριθμός των συμμετέχουσων γυναικών και όχι η εκπαίδευση, το κοινωνικοοικονομικό status κ.λ.π. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα κόμματα δεν κοίταξαν έγκαιρα να βρουν και να αξιοποιήσουν το γυναικείο δυναμικό, αλλά προσπάθησαν να παρουσιάσουν μια εικόνα των προοδευτικών κομμάτων.

- Η χαμηλή αντιπροσώπευση των γυναικών φαίνεται να οφείλεται και στην μικρή συμμετοχή στα κυρίαρχα κομματικά όργανα, γεγονός πάντως που δεν σημαίνει ότι οι γυναίκες δεν συμμετέχουν στην ευρεία βάση των κομμάτων.

- Το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των γυναικών, κυρίως στην απομακρυσμένη και απομονωμένη επαρχία, αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα καθώς επίσης και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες τοπικοί ή περιφερειακοί αντιπρόσωποι στην άσκηση των καθηκόντων τους, τις αποθαρρύνουν από τη συμμετοχή στα πολιτικά ζητήματα. Τα προβλήματα αυτά οφείλονται κυρίως στις διαφορές στην κοινωνικοποίηση και στην κοινωνική θέση μεταξύ των ανδρών και γυναικών.

- Η ηλικία επίσης των γυναικών είναι αρνητικά συνδεδεμένη με την πολιτική συμμετοχή. Οι πολλές οικογενειακές και επαγγελματικές υποχρεώσεις των νέων γυναικών δεν τις επιτρέπουν να ασχοληθούν με την πολιτική δραστηριότητα. Η γυναικεία συμμετοχή αυξάνεται όσο η γυναίκα ανεξαρτοποιείται και απαλλάσσεται από τέτοιου είδους καθήκοντα και κυρίως από το μέγλωμα των παιδιών και επομένως,

διαθέτει περισσότερο χρόνο για να ασχοληθεί με γενικότερα θέματα του εξωοικογενειακού περιβάλλοντος.

- Μία ακόμα τροχοπέδη είναι η αντιπαλότητα των ανδρών έναντι των γυναικών σ' ένα χώρο, όπως η πολιτική, που θεωρούνταν κατεξοχήν ανδρικός. Οι άνδρες είδαν αυτή τη συμμετοχή των γυναικών σαν εισβολή, η οποία μειώνει σταδιακά την δύναμη τους στο πολιτικό πεδίο. Ο φόβος τους είναι ότι, αν βάλουν πολλές γυναίκες υποψηφιότητα, θα στερηθούν τις θέσεις αυτές κάποιοι άνδρες και στο τέλος θα εκλεγούν λιγότεροι άνδρες καθώς, επίσης και ότι οι διεκδικήσεις τους δε θα σταματήσουν εκεί (στο 1/3 των υποψηφίων). Όλα αυτά ώθησαν τους άνδρες υποψήφιους να προσπαθήσουν να καταστήσουν τη θέσπιση της ποσόστωσης αντισυνταγματική. Προσπάθειες όμως που χρίστηκαν ατελέσφορες και ανεπιτυχείς.

- Ο θεσμός του σταυρού προτίμησης είναι ένας ακόμη παράγοντας που περιορίζει τις υποψηφιότητες και την εκλογή γυναικών, επειδή καθιστά την ατομική προεκλογική εκστρατεία εξαιρετικά δαπανηρή και ανταγωνιστική, ιδιαίτερα για τα «κόμματα εξουσίας». Έτσι αυτοί/ές που συνήθως εκλέγονται είναι όσοι/ες διαθέτουν περισσότερα χρήματα ή άλλη οικονομική υποστήριξη ή εξασφαλίζουν μεγαλύτερη προβολή από τα μέσα ενημέρωσης.

- Τέλος ανυπέρβλητο εμπόδιο αποτελεί η απαξίωση των γυναικών για συμμετοχή στα κοινά εξαιτίας του γενικότερου αρνητικού και ανδροκρατικού τρόπου εφαρμογής της πολιτικής στη σημερινή πραγματικότητα καθώς και η έλλειψη θάρρους και εμπιστοσύνης των γυναικών στο εαυτό τους για να θέσουν υποψηφιότητα.

Απ' όλα αυτά διαπιστώνουμε ότι οι δυσκολίες των γυναικών, όσο αφορά την εκπροσώπηση τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων είναι πολλές και ποικίλες. Δυσκολίες που οφείλονται στη νομοθεσία, στις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες ζωής. Δυσκολίες που θα πρέπει να

αντιμετωπιστούν καταρχήν από τον καθένα μας σαν οντότητα ξεχωριστή και έπειτα από την κοινωνία σαν σύνολο, για να μπορούμε να μιλάμε για την ισότητα των δύο φύλων με χειροπιαστά παραδείγματα.

3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΥΛΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η τυπική ισότητα, δηλαδή η κατάργηση των διακρίσεων μεταξύ των δύο φύλων, έχει καταστεί φανερό ότι δεν αρκεί, αλλά απαιτείται ουσιαστική ισότητα που επιτυγχάνεται μόνο με την λήψη θετικών μέτρων. Τα θετικά μέτρα δεν συνιστούν αποκλίσεις από την αρχή αυτή αλλά αναγκαία μέσα για την αποτελεσματική εφαρμογή της.

Οι γυναίκες σήμερα υποεκπροσωπούνται σ' όλα τα όργανα λήψης αποφάσεων και το γεγονός αυτό αποτελεί σημαντική ανεπάρκεια της ουσιαστικής δημοκρατίας. Ανεπάρκεια για την οποία πρέπει να λαμβάνονται μέτρα μέσα από τη νομοθεσία και τους κομματικούς συνδυασμούς. Μέτρα που θα εφαρμοστούν πρώτα για την εξάλειψη των ανισοτήτων των δύο φύλων στην κοινωνία γενικότερα και μετά στην πολιτική. Γιατί δεν μπορούμε να μιλάμε για ισότητα στην πολιτική όταν αυτή δεν έχει επιτευχθεί στα άτομα που διαμορφώνουν την πολιτική ζωή. Κάποια από τα μέτρα αυτά παρατίθενται παρακάτω.

- Θα πρέπει να θεσπιστεί μια μακροπρόθεσμη πολιτική στρατηγική που θα οδηγήσει στην ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων. Μια στρατηγική περιεκτικότερη και ολοκληρωμένη που θα έχει τη συμπαράσταση όλων, ανδρών και γυναικών.

- Για να κατοχυρώσουν οι γυναίκες τον ισότιμο και ενεργό ρόλο τους στην αυτοδιοίκηση, πρέπει να αξιοποιήσουν την ποσόστωση και να μην περιοριστούν στη διοικητική και ποσοτική διάσταση του μέτρου. Πρέπει να προσδώσουν ποιοτικά χαρακτηριστικά στη ποσόστωση και να ανοιχτεί ο δρόμος για τη συμμετοχή ικανών, δραστήριων, δυναμικών, καταρτισμένων γυναικών στη τοπική αυτοδιοίκηση.

- Οφείλουν δε οι γυναίκες να διεκδικήσουν την ποσόστωση στην εκλογισιμότητα και όχι μόνο στις υποψηφιότητες. Να υπάρχει επίσης αξιοκρατία στην κατάρτιση των ψηφοδελτίων και ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών.

- Οι ποσοτώσεις θα πρέπει να συνοδεύονται και από άλλα μέτρα, όπως η τοποθέτηση των γυναικών σε υψηλές θέσεις ή το σύστημα «φερμουάρ», την εναλλάξ τοποθέτηση ανδρών και γυναικών στους συνδυασμούς²⁶.

- Να εφαρμοστούν πρόγραμμα επιμόρφωσης και εξειδίκευσης των γυναικών, στην άσκηση ηγετικών καθηκόντων, στη λήψη αποφάσεων, στο δημόσιο λόγο και στην αυτόνομη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους, με σκοπό την προώθηση τους σε θέσεις υψηλής ευθύνης.

- Να ενημερωθούν οι πολίτες για τις πολιτικές και τα προγράμματα για την ισότητα των δύο φύλων που κατοχυρώνουν την ισότητα στις τοπικές κοινωνίες.

- Να οργανωθούν εκστρατείες πληροφόρησης, ενημέρωσης και υποστήριξης γυναικών υποψηφίων αλλά και όσων επιθυμούν να μπουν στο χώρο της πολιτικής.

- Να γίνουν καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και των πολιτικών κομμάτων για την πολιτική των ποσοτώσεων.

- Να θεσπιστεί νομοθεσία για την ενθάρρυνση και οικονομική υποστήριξη των πολιτικών κομμάτων για στρατηγικές και δραστηριότητες που στόχο έχουν να αυξήσουν την αναλογία των γυναικών στα εκλεγμένα σώματα. Παράλληλα να επιβαρύνονται με οικονομικές κυρώσεις τα κόμματα που δεν έχουν επαρκής αριθμό γυναικών (υποψηφίων).

²⁶ Α. Καραμάνου. Μέλος Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Πρακτικά Ευρωπαϊκού Συνεδρίου, ό.π., σελ. 94

- Ενθάρρυνση των ανδρών, αλλά και των γυναικών, να εμπιστεύονται και να ψηφίζουν γυναίκες και γενικά προσπάθεια αλλαγής της νοοτροπίας του εκλεκτορικού σώματος. Οι πολιτικές επιλογές πρέπει να προωθούνται με κριτήριο τις ικανότητες, την αποτελεσματικότητα και όχι τη διάκριση των φύλων.

- Αντιμετώπιση των στερεότυπων συμπεριφορών και αντιλήψεων για την άσκηση της πολιτικής μέσω της εκπαίδευσης. Αναθεώρηση του εκπαιδευτικού υλικού ως προς τα πρότυπα ζωής και πολιτικής και ουσιαστικότερη ενημέρωσή των εκπαιδευτικών για θέματα ισότητας.

- Μετάθεση της αρχής της ισότητας από το κέντρο στην επαρχία. Στα μεγάλα αστικά κέντρα έχει αναγνωριστεί η ισότητα στην καθημερινή ζωή των δύο φύλων σε μεγάλο ποσοστό. Το ίδιο θα πρέπει να συμβεί και στην επαρχία, αν θέλουμε να υπάρχει αισιόδοξη προοπτική γι' αυτήν. Μόνο έτσι οι νεότερες γενιές θα μπορούν να αντιμετωπίσουν ισότιμα τα δύο φύλα στο τομέα της πολιτικής .

- Μελέτη του πολιτικού συστήματος και του εκλογικού νόμου, ώστε να αναδειχθεί κάθε έμμεση διάκριση κατά των γυναικών.

- Αναπροσδιορισμός και συμφιλίωση των οικογενειακών και επαγγελματικών ρόλων. Δημιουργία παιδικών σταθμών, γηροκομείων, ΚΑΠΗ για την αποδέσμευση των γυναικών και τη δημιουργία ελεύθερου χρόνου για να ασχοληθεί και με άλλα ενδιαφέροντα.

- Οι ίδιες οι γυναίκες πρέπει να γίνουν φορείς νέων αντιλήψεων και νέων πρακτικών στην Αυτοδιοίκηση. Πρέπει οι ίδιες να δημιουργήσουν και να επιβάλλουν σ' όλους τους τομείς διοίκησης την πολιτική ισότητα.

- Κινητοποίηση όλων των παραγόντων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής με στόχο την επίτευξη ίσων ευκαιριών σε όλα τα επίπεδα.

- Συστηματική συγκέντρωση, επεξεργασία, αξιολόγηση και δημοσίευση στατιστικών στοιχείων για την εκπροσώπηση των δύο φύλων σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων. Η κοινοποίηση ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων κατά φύλο σ' όλα τα επίπεδα της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής, θα συμβάλει στην ανάπτυξη της απαιτούμενης ευαισθητοποίησης, η οποία με τη σειρά της θα συμβάλει στην πρόοδο²⁷.

- Να οργανωθούν συνέδρια, σε συνεργασία και με μη κυβερνητικές οργανώσεις για την ανταλλαγή απόψεων και πρακτικών δράσεων, για τη συμμετοχή των γυναικών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

- Να περιοριστούν οι δαπάνες προβολής των υποψηφίων και να απαγορευτεί η ξεχωριστή προβολή κάθε υποψηφίου και το κάθε κόμμα να έχει ενιαία αφίσα για όλους τους υποψηφίους²⁸.

- Να προβληθούν και να προωθηθούν τα νέα πολιτικά αιτήματα των γυναικών προκειμένου να ενημερωθούν όλοι οι πολίτες για το συγκεκριμένο θέμα μέσω των ΜΜΕ και του internet²⁹.

- Να γίνει έρευνα των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην καριέρα τους και στην πολιτική και να προσπαθήσουν να βρουν τρόπους για την επίλυσή τους.

Η εφαρμογή των παραπάνω προτάσεων θα συμβάλει στη βελτίωση της θέσης της γυναίκας στην πολιτική. Στόχος τους είναι η εξασφάλιση της δυνατότητας, γυναικών και ανδρών, να συμμετέχουν στην κοινωνία, στην πολιτική και την Αυτοδιοίκηση ισότιμα και τελικά η αρμονική συμπόρευση των δύο φύλων με ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις.

²⁷ Στο ίδιο, σελ. 91-94

²⁸ Μ. Λαϊνά, στο ίδιο, σελ. 121

²⁹ Ε. Τεπέρογλου- Μ. Ψαρά, «Γυναίκες και πολιτική», Μελέτη επισκόπησης, ΚΕΘΙ, σελ. 80

Δ' ΜΕΡΟΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Με βήματα δειλά στην αρχή, σταθερά αργότερα, θαρραλέα και αλματώδη τα τελευταία χρόνια η γυναίκα διαγράφει μέσα στην ιστορία και τον πολιτισμό, την πολιτική και την Τ.Α. μια πορεία ανοδική.

Η σχέση γυναίκας και πολιτικής προβάλλεται ως πολυσήμαντη, φορτισμένη με στερεότυπα και προϊδεάσεις που οριοθετούν την κοσμοαντίληψη ακόμη και των ίδιων των γυναικών. Σχέση, γεμάτη αμφισημίες και αντιφάσεις, που επιδρά στη διαμόρφωση του πολιτικού συστήματος και της γενικότερης κοινωνικής οργάνωσης.

Οι γυναίκες είναι λιγότερο ορατές στο χώρο της πολιτικής, όχι όμως επειδή είναι λιγότερο πολιτικά όντα από τους άνδρες, αλλά γιατί τα ανδροκεντρικό μάτι δεν τις βλέπει εκεί όπου, και με βάση το πώς, οριοθετεί το χώρο του πολιτικού.

Ο χώρος της πολιτικής είναι κατ' εξοχήν εκείνος που εκδηλώνεται πιο εντυπωσιακά η «ανδρική» διάσταση της κοινωνίας και της εξουσίας. Το γυναικείο φύλο περιορισμένο στον ιδιωτικό χώρο με μόνο αντικείμενο και λόγω ύπαρξης του την αναπαραγωγή, για αιώνες κρατήθηκε συνειδητά έξω από εκεί, όπου ασκούσαν η πολιτική. Οι άνδρες μονοπόλησαν και διαχειρίστηκαν τις διάφορες εξουσίες. Έργο των ανδρών είναι τόσο οι θεωρητικές επεξεργασίες όσο και η ενεργητική έκφρασή τους. Ανδρικές οι αξίες, οι τρόποι οργάνωσης, οι συμπεριφορές

που επιβλήθηκαν και την χαρακτήρισαν σ' όλες τις στιγμές της ιστορίας. Η πολιτική δε θέλησε και δε «χώρεσε» τις γυναίκες υποτιμώντας συνειδητά τη θέση και το ρόλο τους στην κοινωνία.

Μέσα απ' αυτή την υποτίμηση διαμορφώθηκε η θέση- αντίδραση των γυναικών, το να θεωρούν την πολιτική κάτι έξω από τη ζωή τους, τα προβλήματά τους, τα ενδιαφέροντά τους και τις ανάγκες τους. Οι γυναικείες εμπειρίες, απόψεις, αξίες, η δική τους συλλογικότητα, τα δικά τους κριτήρια, η διαφορετική αντίληψη για την ισότητα, την ελευθερία, τη δημοκρατία, την αντιπροσώπευση βρίσκονται έξω από την πολιτική και ειδικότερα από τη Τ.Α.

Για πάρα πολλούς αιώνες οι γυναίκες δεν είχαν ούτε την τυπική δυνατότητα να συμμετάσχουν και να συνυπάρξουν με τους άνδρες σ' αυτόν τον τομέα. Η νομική κατοχύρωση των πολιτικών δικαιωμάτων των γυναικών είναι φαινόμενο του εικοστού αιώνα και αποτέλεσμα πολλών σκληρών και μακροχρόνιων αγώνων από μέρος τους.

Οι «συνειδητοποιημένες» γυναίκες στο πλαίσιο της ελληνικής πολιτικής κουλτούρας, διεκδικούσαν και διεκδικούν κυρίως πιο ισότιμη συμμετοχή στην υπάρχουσα πολιτική διαδικασία και προωθούν την επίλυση του προβλήματος της κοινωνικής κατωτερότητας τους με βάση μια ισονομοτική λογική³⁰.

Οι γυναικείες αξίες που διαμορφώνονται τα τελευταία χρόνια και οι οποίες σχετίζονται με την αυτογνωσία της κοινωνικής θέσης των γυναικών, τη μη αποδοχή της κοινωνικής κατωτερότητας και την επιδίωξη του πολιτικού αυτοπροσδιορισμού τους αποτελούν μετεξέλιξη της δημοκρατίας. Αξίες που διαφαίνονται στις πολιτικές αντιλήψεις και την πολιτική συμπεριφορά ορισμένων κατηγοριών γυναικών και οι οποίες τους επιτρέπουν δυνητικά να μιλήσουν σε μια άλλη γλώσσα, που

³⁰ Μ. Παντελίδου- Μαλουτά. «Γυναίκες και πολιτική/ Η πολιτική φυσιογνωμία των Ελλήνων», Gutenberg, Αθήνα, 1992, σελ. 274

είναι γυναικεία χωρίς να είναι υποτελής, που είναι «διαφορετική» χωρίς να είναι ανεπεξέργαστη, που είναι λιγότερο ανταγωνιστική χωρίς να είναι αλλοτριωμένη και που τελικά είναι δυναμική και μαχητική χωρίς να είναι ανδρική³¹.

Η Ελληνίδα μπαίνει στο πολιτικό προσκήνιο για πρώτη φορά το 1887. Αρκετά χρόνια αργότερα, το 1952 της αναγνωρίζεται το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι και το 1953 εκλέγεται η πρώτη Ελληνίδα βουλευτής. Το 2001 με τη ψήφιση του **N 2910**, όπου στα ψηφοδέλτια των νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών πρέπει να υπάρχει εκπροσώπηση τουλάχιστον κατά 33,3% και των δύο φύλων, η συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων αυξάνεται κατά 40%. Παρ' όλα αυτά όμως η εκπροσώπησή τους παραμένει μικρή αν αναλογιστεί κανείς ότι το 51% του συνολικού πληθυσμού είναι γυναίκες.

Τα παραπάνω συμπεράσματα γίνονται κατανοητότερα με τη σύγκριση των εκλογικών αποτελεσμάτων των νομαρχιακών και δημοτικών αποτελεσμάτων των ετών 1998 και 2002, δηλαδή πριν και μετά την ψήφιση του **N 2910/01**. σε νομαρχιακό επίπεδο οι γυναίκες νομάρχες και υπερνομάρχες από δύο που ήταν το 1998 μειώθηκαν σε μία, την υπερνομάρχη Αθηνών, το 2002 σε σύνολο 54 νομαρχιών. Αντίθετα οι γυναίκες νομαρχιακοί σύμβουλοι το 2002 αυξήθηκαν σε 244 από 153 που ήταν το 1998, αύξηση της τάξεως του 40%. Σε επίπεδο δήμων και κοινοτήτων το ποσοστό των γυναικών δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων αυξήθηκε από 14 που ήταν το 1998 σε 22 το 2002 σε σύνολο 1033 δήμων και κοινοτήτων σ' όλη την Ελλάδα.

Για τη μικρή αυτή εκπροσώπηση των γυναικών στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων, πέρα από τα στερεότυπα και τον ανδροκεντρικό χαρακτήρα της πολιτικής διαδικασίας, ευθύνεται και ο ανδροκρατικός χαρακτήρας όλων των κομμάτων ανεξάρτητα από την ιδεολογία τους,

³¹ Στο ίδιο, σελ. 291

την ταξική τους προέλευση και τους στόχους τους. Η πάνω από την απόλυτη πλειοψηφία συμμετοχής των ανδρών στη βάση τους και η σχεδόν αποκλειστική στα ανώτερα καθοδηγητικά όργανα και πάντα σχεδόν στο επίπεδο της ηγεσίας, έχει διαμορφώσει την οργάνωση και λειτουργία τους με τρόπο τέτοιο ώστε να μην υπάρχουν περιθώρια για την ουσιαστική συμμετοχή και παρέμβαση των γυναικών.

Μεγάλη ευθύνη έχουν και οι ίδιες οι γυναίκες καθώς ακολούθησαν τον εύκολο δρόμο της διεκδίκησης ισότιμης παρουσίας στο υπάρχον πολιτικό παιχνίδι και όχι τη ριζοσπαστική αμφισβήτηση και τη διεκδίκηση θεμελιακών αλλαγών στο χαρακτήρα και την ουσία του πολιτικού συστήματος και της γενικότερης κοινωνικής οργάνωσης³².

Παρ' όλα αυτά όμως η γυναίκα έχει αποδείξει ότι μπορεί να δράσει δημόσια, να διοικήσει, να ασκήσει πολιτική όχι μονάχα με τρόπο συμπληρωματικό αλλά με τρόπο καινοτόμο και δημιουργικό. Μπορεί να φέρει σε πέρας κοινωνικό έργο όχι μόνο ανατρέφοντας τα παιδιά της αλλά τροφοδοτώντας τη δημόσια ζωή με υπευθυνότητα, αισθητική, αλtruισμό και πρωτοτυπία σε συνεργασία πάντα με το ανδρικό φύλο. Η ισορροπία και η συμπληρωματικότητα των δύο φύλων είναι απαραίτητη προϋπόθεση στην προσπάθεια για καλύτερη πολιτική και δικαιότερη κοινωνία. Για να επιτευχθεί η πρώτη και να γίνει πραγματικότητα η δεύτερη χρειάζεται αγώνας³³ αγώνας και των δύο φύλων που δεν εξαντλείται σε μια ημέρα του χρόνου. Συνεχίζεται και θα συνεχίζεται και στη νέα χιλιετία όσο υπάρχουν άνθρωποι που θα ονειρεύονται και θα διεκδικούν το καλύτερο.

³² Στο ίδιο, σελ. 277

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΟΙ ΤΥΠΟΙ

Τ.Α.: Τοπική Αυτοδιοίκηση

Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση

Ν.: Νόμος

Κ.Ε.Θ.Ι.: Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας

Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.: Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας

ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.: Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και
Αποκέντρωσης

Ο.Τ.Α.: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Π.Ε.Τ.Α.: Πληροφόρηση- Επιμόρφωση- Τοπική Ανάπτυξη

Ν.Π.Δ.Δ.: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

Ν.Π.Ι.Δ.: Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου

Π.Δ.: Προεδρικό Διάταγμα

ΦΕΚ: Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

Ν.Σ.: Νομαρχιακό Συμβούλιο

Ν.Ε.: Νομαρχιακή Επιτροπή

Κ.Ε.ΔΙ.Τ.Α.Α.: Κέντρο Ερευνών και Διαχείρισης Θεμάτων Τοπικής
Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης

Ε.Ε.Τ.Α.Α.: Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης

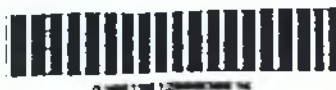
Μ.Ο.: Μέσος Όρος

τ.: τέως

παρ.: παράγραφος

ό.π.: όπως πριν

βλ.: βλέπε

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 196

12 Σεπτεμβρίου 2000

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2839

Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο Νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Ρυθμίσεις θεμάτων Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 2477/1997 (ΦΕΚ 59 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. είναι όργανο εσωτερικού ελέγχου και συντονισμού όλων των σωμάτων ελέγχου και επιθεώρησης της Δημόσιας Διοίκησης, πλην των σωμάτων Οικονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών, και υπάγεται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Στην αρμοδιότητά του υπάγεται ο έλεγχος των υπηρεσιών: α) του Δημοσίου, β) των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας και των επιχειρήσεών τους και γ) των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.»

2. Το εδάφιο α' της παρ. 3 του άρθρου 8 του Ν. 2477/1997, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Μία (1) θέση μετακλήτου Ειδικού Γραμματέα σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α'), ο οποίος προάγεται της υπηρεσίας αυτής.»

3. Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 2477/1997, όπως ισχύει, καταργούνται.

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 8 του Ν. 2477/1997, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόσπαση των Επιθεωρητών - Ελεγκτών και των Βοηθών Επιθεωρητών - Ελεγκτών στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. διαρκεί τρία (3) έτη, μπορεί να παρατείνεται μία ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα και είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του υπαλλήλου.»

5. Το εδάφιο α' της παρ. 6 του άρθρου 8 του Ν. 2477/1997, όπως ισχύει, καταργείται.

6. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 8 του Ν. 2477/1997, όπως ισχύει, οι λέξεις «στο Γενικό Επιθεωρητή» διαγράφονται.

7. Οι λέξεις «Γενικός Επιθεωρητής» και «Γενικού Επιθεωρητή» στις παρ. 5 και 9 του άρθρου 8, 1 και 2 του άρθρου 7, και 1, 3, 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 8 του Ν. 2477/1997, όπως ισχύει, αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ειδικός Γραμματέας» και «Ειδικού Γραμματέα» αντίστοιχα.

8. Η παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 2477/1997, όπως αυτή προστέθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 24 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Ειδικός Γραμματέας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. επικουρείται από δύο (2) Γενικούς Επιθεωρητές. Οι Γενικοί Επιθεωρητές ορίζονται από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές, με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα, ως συντονιστές τομέων δράσης του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και εξουσιοδοτούνται να προβαίνουν, παράλληλα με το έργο της επιθεώρησης, σε ενέργειες που αφορούν τις ελεγκτικές διαδικασίες και την παρακολούθηση της πορείας του ελεγκτικού έργου, καθώς και να υπογράφουν κατ' εντολή του. Με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα ορίζεται ένας από τους Γενικούς Επιθεωρητές ως αναπληρωτής του, όταν απουσιάζει ή κωλύεται.»

9. Μετά την παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 2477/1997, όπως ισχύει, προστίθενται παράγραφοι 5, 6 και 7 και αναριθμούνται οι υφιστάμενες παράγραφοι 5, 6, 7 και 8 σε 8, 9, 10 και 11, ως εξής:

«5. Για τα ποινικά αδικήματα των υπαλλήλων των φορέων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., τα οποία τελούνται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή με αφορμή αυτήν, μπορεί να ανατίθεται στα Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. η διενέργεια προανακριτικών πράξεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

6. Για τις εκθέσεις που διαβιβάζονται από το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. στον Εισαγγελέα, η κατά τόπον αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών επεκτείνεται σε όλη την Επαρχία. Ο Εισαγγελέας, καθώς και οι οικείοι προανακριτικοί υπάλληλοι της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών Αθηνών, προτιμώνται στην περίπτωση που για την ίδια υπόθεση ετελήθησαν και άλλοι αρμόδιοι Εισαγγελείς ή ανακριτικοί υπάλληλοι. Ο ανωτέρω Εισαγγελέας ενημερώνει συνεργάζεται και μπορεί να ζητεί τη συνδρομή του συναρμόδιου Εισαγγελέα. Μετά το πέρας της προανάκρισης, παραπέμπει την υπόθεση στην Εισαγγελία του Δικαστηρίου, που είναι κατά νόμον αρμόδιο για την εκδίκασή της.

7. Η προανάκριση ή η ανάκριση για τις υποθέσεις, που

2. Η ευθύνη των οδηγών των αυτοκινήτων του Δημοσίου έναντι αυτού παύει να υφίσταται μετά την παροδο εικοσαετίας από την ημερομηνία κατά την οποία συνέβη το ατύχημα.

β. Ποσα που καταβλήθηκαν στο Δημόσιο δυνάμει του άρθρου 9 του Ν. 976/1979, όπως ίσχυε πριν την τροποποίηση του με τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου, δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 5

Τροποποίηση του άρθρου 14 του Ν. 2266/1994

1. Η παράγραφος 20 του άρθρου 14 του Ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 17α του άρθρου 2 του Ν. 2349/1995 (ΦΕΚ 224 Α), αντικαθίσταται ως εξής:

«20. Όταν εργαζόμενος στο Δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994, αποβιώσει κατά και εξαίτιας της εκτελέσεως του υπηρεσιακού του καθήκοντος, τότε δύναται ένα μέλος της οικογένειας του θανόντος μέχρι πρώτου βαθμού συγγενείας με αυτόν, ή αδελφός ή αδελφή ή σύζυγός του, να διορίζεται στο Δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε κενή οργανική θέση ανάλογη των προσόντων που διαθέτει ο διοριζόμενος. Η αίτηση διορισμού πρέπει να υποβληθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών από την ημερομηνία του θανάτου, συνοδεύεται από αμετάκλητη δήλωση παραίτησης των λοιπών δικαιούχων από το δικαίωμα και συνεπάγεται, από την ημερομηνία διορισμού, την αυτοδίκαιη και αμετάκλητη παραίτηση του διοριζόμενου από τις οικονομικές απαιτήσεις του έναντι του φορέα στον οποίο παρείχε την εργασία του ή ήταν ασφαλισμένος ο θανών, καθώς και την αναστολή του συνταξοδοτικού του δικαιώματος.»

2. Όσοι κατά την πρώτη εφαρμογή της παρ. 20 του άρθρου 14 του Ν. 2266/1994 πληρούσαν τις προϋποθέσεις διορισμού που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο αυτής, δύναται να υποβάλουν αίτηση διορισμού εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ανεξάρτητα από το έτος που έχει επέλθει ο θάνατος. Οι υπαγόμενοι στις ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου δεν πρέπει να είχαν υπερβεί το καθοριζόμενο από τις ειδικές διατάξεις όριο ηλικίας για πρόσληψη κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 2266/1994.

Άρθρο 6

Ρυθμίσεις θεμάτων Γενικής Γραμματείας Ισότητας

1. α) Σε κάθε υπηρεσιακό συμβούλιο των δημοσίων υπηρεσιών, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α., ο αριθμός των οριζομένων από τη Διοίκηση μελών κάθε φύλου ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 των οριζομένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εφόσον στην οικεία υπηρεσία υπηρετεί επαρκής αριθμός υπαλλήλων που συγκεντρώνει τις νόμιμες προϋποθέσεις για ορισμό και εφόσον τα μέλη που ορίζονται είναι πάνω από ένα (1).

Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραια μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.

β) Στις περιπτώσεις διορισμού ή υποδείξεως από το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α., μελών διοικητικών συμβουλίων ή άλλων συλλογικών οργάνων Διοίκησης Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ., ο αριθμός των διοριζομένων ή υπο-

δεικνυομένων προσώπων κάθε φύλου ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 των διοριζομένων ή υποδεικνυομένων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εφόσον τα μέλη που διορίζονται ή υποδεικνύονται είναι πάνω από ένα (1).

Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραια μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.

Οι διατάξεις των περιπτώσεων α' και β' εφαρμόζονται στα υπηρεσιακά συμβούλια, στα διοικητικά συμβούλια και στα συλλογικά όργανα διοίκησης που συγκροτούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Σε κάθε Περιφέρεια συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα, Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας που αποτελείται από: α) τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ως Πρόεδρο, β) δύο εκπροσώπους της Γενικής Γραμματείας Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, γ) έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας (Ε.Ν.Α.Ε.) και δ) έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.). Οι εκπρόσωποι της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και τα μέλη που υποδεικνύονται από την Ε.Ν.Α.Ε. και την Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. ορίζονται με τους ανασπληρωτές τους για διετή θητεία. Χρήση Γραμματέα της Περιφερειακής Επιτροπής Ισότητας εκτελεί υπάλληλος της Περιφέρειας, ο οποίος ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας.

3. Η Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας διατυπώνει προτάσεις και εισπνέει προς τα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας, καθώς και στη Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση και κατοχύρωση της ισότητας των δύο φύλων σε όλους τους τομείς. Διοργανώνει εκδηλώσεις, ελεύθερες συζητήσεις, συνέδρια και επιμορφωτικά προγράμματα, με στόχο την ισότητα των δύο φύλων στην Περιφέρεια. Καταγράφει σε περιφερειακό επίπεδο τις δομές και τους φορείς που προωθούν θέματα Ισότητας των δύο φύλων και προωθεί τη διασύνδεση και το συντονισμό των Ο.Τ.Α., των μη κυβερνητικών οργανώσεων και των κοινωνικών φορέων της Περιφέρειας σε θέματα Ισότητας των δύο φύλων. Εισηγείται προς το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας την έναρξη έργων στις Σ.Α.Ε.Π. με αντικείμενο την κατοχύρωση των ίσων ευκαιριών και για τα δύο φύλα, καθώς και την ενημέρωση και πληροφόρηση των πολιτών της Περιφέρειας σε θέματα που αφορούν την Ισότητα των δύο φύλων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας των Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας, μπορεί να εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της προηγούμενης παραγράφου και να ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής των παραγράφων 2 έως και 4 του παρόντος άρθρου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζεται η αποζημίωση των μελών.

Άρθρο 7

Θέματα εποπτείας Ο.Τ.Α.

1. Οι διατάξεις των παραγράφων 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 18 του Ν. 2218/1994, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 91

2 Μαΐου 2001

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2910

Εισόδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΟΡΙΣΜΟΙ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού
α. Αλλοδαπός είναι κάθε φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που δεν έχει ιθαγένεια.

β. Πρόσφυγες είναι οι αλλοδαποί που πληρούν τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 περί του νομικού καθεστώτος των προσφύγων και του συναφούς Πρωτοκόλλου της Λέας Υόρκης του 1967, στους οποίους έχει αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις αυτού:

α. Στα πρόσωπα των οποίων η εισόδος και η εξόδος, καθώς και η εν γένει κίνηση, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στο ελληνικό έδαφος ρυθμίζονται από κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

β. Στους πρόσφυγες. Οι πρόσφυγες υπάγονται στις ειδικές διατάξεις που τους αφορούν, εκτός αν ρητά ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του νόμου αυτού. Πρόσφυγας συνιστά να υπαχθεί στο καθεστώς των προσφύγων, έστω και αν εξέλιπαν οι λόγοι βάσει των οποίων αναγνωρίστηκε εφόσον λόγω μακράς διαμονής απέκτησε ισχυρούς κοινωνικούς, οικονομικούς και οικογενειακούς δεσμούς με τη χώρα.

γ. Στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951.

2. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις

οποίες η μια είναι ελληνική, θεωρούνται ημεδαποί και έχουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Ελλήνων πολιτών. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν με δήλωσή τους στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης ιθαγένεια, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

3. Ευνοικότερες ειδικές ρυθμίσεις κρατικών, διεθνών ή πολυμερών συμφωνιών υπερχυθούν υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
ΜΕΘΩΡΙΑΚΩΝ ΔΙΑΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 3

Σημεία εισόδου - εξόδου

1. Κάθε άτομο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνο από τις ελεγχόμενες μεθωριακές διαβάσεις.

2. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα σημεία στα σύνορα της χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπεται η εισόδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η εξόδος από αυτό.

3. Η εισόδος και η εξόδος εκτός των μεθωριακών διαβάσεων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να επιτραπεί κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

Άρθρο 4

Αστυνομικός έλεγχος

1. Κάθε άτομο που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχεται από αυτό, υποβάλλεται σε αστυνομικό έλεγχο κατά την άφιξη και την αναχώρησή του.

2. Ο αστυνομικός έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και εκτελείται, από τις κατά τόπους αστυνομικές αρχές.

3. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζεται το περιεχόμενο του αστυνομι-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 71

Παράβολο - Αναπροσαρμογή προστίμων
Επικυρώσεις

1. Η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών παραμονής και εργασίας συνεδρεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως:

α. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι ενός έτους σε πενήντα χιλιάδες δραχμές.

β. Για τις άδειες διάρκειας από ένα έτος μέχρι δύο ετών σε εκατό χιλιάδες δραχμές.

γ. Για τις άδειες διάρκειας από δύο έως εξήντα ετών σε εκατόν πενήντα χιλιάδες δραχμές.

δ. Για τις άδειες διάρκειας άνω των εξήντα ετών, σε τριακόσιες χιλιάδες δραχμές.

2. Το πρόστιμο και τα παράβολα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου και αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

3. Τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επιστημείωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται επιστημείωση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να μερουν επικύρωση, από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, του γνησίου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου.

4. Οι προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο θεωρήσεις εισόδου που χρησιμοποιούνται σε τρίτες χώρες για σκοπούς μη τουριστικούς είναι εθνικές θεωρήσεις.

Άρθρο 72

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α. τα άρθρα 1-4, 6-8, 10, 16, 18-23, 26-33, 34 παρ. 1-3 και 35 του Ν. 1975/1991 (ΦΕΚ 184 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από το Ν. 2452/1996 (ΦΕΚ 283 Α') και το Ν. 2713/1999 (ΦΕΚ 69 Α').

β. τα άρθρα 5, 6, 7 και 9 του Ν. Δ. 3370/1963 (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας), όπως τροποποιήθηκαν από τον Α.Ν. 431/1968, το Ν. 1436/1984 (ΦΕΚ 60 Α') και το Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), και οι παραγράφοι 1 και 2 του άρθρου 7, το άρθρο 8 και οι παραγράφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 1432/1984 (ΦΕΚ 60 Α').

γ. η παράγραφος 3 του άρθρου 4 και οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 8 του Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 2307/1995, καθώς και η παράγραφος 8 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000.

δ. το άρθρο 2 του β.δ. 329/1965 (ΦΕΚ 82 Α').

ε. το άρθρο 4 του Ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α').

στ. κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 73

1. Συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Κέντρο Μελέτης της Μετανάστευσης", που έχει ως έργο την έρευνα και την εκπόνηση μελετών για τα σχε-

τιστικά και την εφαρμογή μεταναστευτικής πολιτικής και απορρέει από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Κέντρου Μελέτης της Μετανάστευσης, τα όργανα διοίκησης του, ο τρόπος διορισμού τους, η διάρθρωση των υπηρεσιών του και οι αρμοδιότητές τους, συνιστώνται οι απαιτούμενες θέσεις προσωπικού, καθορίζονται οι ποσότητες και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με απόφαση των ανωτέρω Υπουργών καθορίζονται η αρμοδιότητα των οργάνων διοίκησης του Κέντρου και οι αποδοχές του προσωπικού αυτού.

Άρθρο 74

Οι διατάξεις της Π.Υ.Σ. 19/8.2.1999 (ΦΕΚ 16 Α'), που κυρώθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1578/1999 (ΦΕΚ 23 Α') και των άρθρων 2 και 3 του Ν. 1895/1990 (ΦΕΚ 116 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 39 του Ν. 1968/1991 (ΦΕΚ 150 Α') και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 6 του Ν. 2366/1996 (ΦΕΚ 43 Α') και του άρθρου 32 του Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 28 Α') για απόσπαση υπαλλήλων από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και τη διάθεσή τους στα γραφεία των βουλευτών και Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους, εφαρμόζονται και για την απόσπαση υπαλλήλων στα γραφεία των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο αριθμός των υπαλλήλων που μπορεί να αποσπώνται για τον ως άνω σκοπό στα πολιτικά γραφεία των κομμάτων υπολογίζεται ως εξής:

α) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή και έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές ποσοστό ψήφων μικρότερο από 10%, ο αριθμός των δυναμένων να αποσπασθούν υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό είκοσι (20) προσαυξανόμενο με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων.

β) Στα λοιπά κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με το διπλάσιο του αριθμού του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν, προσαυξανόμενο κατά δέκα (10).

γ) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται μόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό δέκα (10), προσαυξανόμενο με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές.

Για τον ανωτέρω υπολογισμό, ο αριθμός του ποσοστού των ψήφων σταθμιστοποιείται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα.

Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 58 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 60 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του Ν. 2026/1992 (ΦΕΚ 43 Α'), εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους της περίπτωσης γ'.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από 9.4.2000.

Άρθρο 75

1. Στο άρθρο 54 του Π.Δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') "Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας" προστίθενται νέα παράγραφοι 3 και αναρτάται η υφιστάμενη παράγραφος 3 σε 4 παρ. 2 (ως εξής:

"3. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού

Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.

2. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 55 του Π.Δ. 410/1995 προστίθενται οι λέξεις "ή διαφορετικό ποσοστό από το προβλεπόμενο στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου".

3. Στο άρθρο 23 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α) "Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης" προστίθεται παράγραφος 3 και αναριθμούνται οι υφιστάμενες παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 σε 4, 5, 6 και 7, που έχει ως εξής:

"3. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω."

4. Στις παραγράφους 4 και 6 του άρθρου 23 του Π.Δ. 30/1996, όπως αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 5 και 7 με την προηγούμενη παράγραφο, στην παρ. 1 του άρθρου 25 και στην παρ. 2 του άρθρου 37 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, οι λέξεις "παραγράφου 3", "παραγραφών 1 έως 3", "παραγράφου 3", "παρ. 3 του άρθρου 23" και "παρ. 4 του άρθρου 23" αντικαθίστανται με τις λέξεις "παραγράφου 4", "παραγράφου 1 έως 4", "παραγράφου 4", "παρ. 4 του άρθρου 23" και "παρ. 5 του άρθρου 23".

Άρθρο 76

1. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Την ελληνική ιθαγένεια αποκτά ο αμογενής με απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως επείτα από γνώμη της οικείας προξενικής αρχής ως προς την ιδιότητα του ως αμογενούς. Την ιδιότητά του ως αμογενούς διερευνά τριμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Έλληνα Ξάδικο και δύο μέλη. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών ορίζονται τα μέλη κάθε επιτροπής και η αμοιβή τους. Οι οριζόμενοι ως μέλη της επιτροπής οφείλουν απαραίτητα να είναι Έλληνες πολίτες."

2. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται μόλις εφόσον δεν συντοχεύει προϋπόθεση της παρ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 56 του παρόντος.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Η ιδιότητα του ενδιαφερομένου ως αμογενούς διαπιστώνεται ύστερα από συνέντευξη του ενδιαφερομένου στην προηγούμενη παράγραφο. Για τη διαπίστωση της ιδιότητας του αμογενούς η επιτροπή μπορεί να συνευνοήσει οποιεσδήποτε στοιχεία προσκομίσει ο ενδιαφερομένος, από τα οποία τεκμαίρεται η ιδιότητά του αυτή."

4. Στο δεύτερο στίχο της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 30/2000 οι λέξεις "για την ελληνική καταγωγή του αιτούντος αμογενούς" αντικαθίστανται από τις λέξεις "για την ιθαγένειά του αμογενούς του αιτούντος". Στον πρώτο στίχο πέμπτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 0/2000 οι λέξεις "για την ελληνική καταγωγή" αντικαθίστανται από τις λέξεις "για την ιδιότητα ως αμογενών".

Στον τρίτο στίχο του ίδιου ως άνω εδαφίου και στον έβδομο στίχο της παρ. 11 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "δικαιολογηκός" και "δικαιολογηκών" αντικαθίστανται από τις λέξεις "στοιχείο" και "στοιχείων". Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 μετά τη λέξη "εξωτερικών" προστίθεται η λέξη "Οικονομικών". Στο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 μετά τις λέξεις "ή

συμθεσή τους" προστίθενται οι λέξεις "ή αμοιβή των μελών τους και του γραμματέα τους".

6. Οι αμογενείς που έχουν ελθεί στην Ελλάδα μέχρι τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου με θεώρηση εισόδου και διαμένουν στη χώρα ανεξαρτήτως από το χρόνο λήξης του διαβατηρίου ή της θεώρησης εισόδου, μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια ή το ειδικό δελτίο ταυτότητας της παραγράφου 11 κατά τα οριζόμενα στις ανωτέρω παραγράφους, υποβάλλοντας τη σχετική αίτηση στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, τηρουμένης της διαδικασίας της παραγράφου 4 του άρθρου 1 εκτός από τη γνώμη της προξενικής αρχής. Με την ίδια διαδικασία αποκτούν ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας γονείς ή τέκνα αμογενών που έχουν ήδη αποκτήσει ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας, οι οποίοι έρχονται στη χώρα με την υποβολή της αίτησης για κτήση ελληνικής ιθαγένειας ή για χορήγηση του ειδικού δελτίου ταυτότητας κατά τα ανωτέρω, η οποία συνοδεύεται από σημείωμα δακτυλοσκόπησης, χορηγείται στον αιτούντα βεβαίωση εξαμηνιαίας διάρκειας που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης και η οποία εμπεριέχει θέση αδειας παροχής και εργασίας.

Στους αλλογενείς συζύγους των παραπάνω χορηγείται προσωρινή άδεια παραμονής ισόχρονης διάρκειας.

7. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 1 προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

"Μετά τη δέση του ασκού ο αποκτών την ελληνική ιθαγένεια, καθώς και τα ανήλικα τέκνα αυτού εγγράφονται στα Μητρώα Αρρένων και τα δημοτολόγια δήμου ή κοινότητας του κράτους που επιθυμεί με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας. Όσα από αυτά δεν καλύπτονται από την παραπάνω απόφαση συμπληρώνονται με την προσκομιση οποιουδήποτε πρόσφορου αποδεικτικού στοιχείου."

8. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α) προστίθενται εδάφια τρία, ως εξής:

"Επιτρέπεται ο εξελληνισμός του ονόματος και του επωνύμου αμογενών των οποίων διαπιστώνεται η έχει διαπιστωθεί η ελληνική ιθαγένεια και έχουν εγγραφεί στα μητρώα αρρένων και στα δημοτολόγια, αν τα στοιχεία αυτά είχαν μεταβληθεί ή αλλοιωθεί στη χώρα από την οποία προέρχονται."

Ο εξελληνισμός γίνεται, κατά περίπτωση, με απόφαση του γενικού γραμματέα περιφέρειας ή του νομαρχη, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Με την ίδια απόφαση διατάσσεται και η διαγραφή των στοιχείων στο μητρώο αρρένων και στα δημοτολόγια."

9. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία εφαρμόζονται και στους αμογενείς που έχουν λάβει ειδικό δελτίο ταυτότητας αμογενούς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις αμογενών για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας εξετάζονται με βάση τις διατάξεις του Ν. 2790/2000, όπως αυτές τροποποιούνται με το παρόν άρθρο.

11. Για τα παραχωρηθέντα ή παραχωρούμενα, κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 239 Α) και του άρθρου 3 παρ. 2 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α), σκεπόμενα στους παλινοστούμενους αμογενείς από την τριετή Σοβιετική Ένωση δεν εφαρμόζεται πλήρως, οι δε βεβαιωθείσες οφειλές από την απία αυτή προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος διαγράφονται. Τυχόν καταβληθείσες δόσεις του τμήματος δεν επιστρέφονται.

Η μεταγραφή των κατά τις ανωτέρω διατάξεις ειδικευ-

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	8.173	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ – ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	7.134	87%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	1.039	13%	

ΑΝΔΡΩΝ: 1:5

ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:7

ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 1.501

ΑΝΔΡΕΣ:	1.348	90%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	153	10%

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ – ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	131.272	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	118.366	90%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	12.906	10%	

ΑΝΔΡΩΝ: 1:3

ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:5

ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 37.247

ΑΝΔΡΕΣ:	34.801	93%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	2.446	7%

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

ΝΟΜΟΙ: ΔΡΑΜΑΣ, ΞΑΝΘΟΥ, ΚΑΒΑΛΑΣ, ΞΑΝΘΗΣ, ΡΟΔΟΠΗΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	734	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	628	86%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:6
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	106	14%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:10
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 122			
ΑΝΔΡΕΣ:	111	91%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	11	9%	

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	7.543	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	6.934	92%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	609	8%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:6
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 2.229			
ΑΝΔΡΕΣ:	2.129	96%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	100	4%	

2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΝΟΜΟΙ: ΗΜΑΘΙΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΚΙΛΚΙΣ, ΠΕΛΛΗΣ, ΠΙΕΡΙΑΣ, ΣΕΡΡΕΣ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	1.084	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	961	89%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:8
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	123	11%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:7
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ:	192	88%	
ΑΝΔΡΕΣ:	169	12%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	23		

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	19.945	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	17.702	89%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:4
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	2.243	11%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:6
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ:	4.921		
ΑΝΔΡΕΣ:	4.580	93%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	341	7%	

3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΝΟΜΟΙ: ΓΡΕΒΕΝΩΝ, ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ, ΚΟΖΑΝΗΣ, ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	489	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	427	87%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	62	13%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:5
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 98				
ΑΝΔΡΕΣ:	86	88%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	12	12%		

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	6.699	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	6.230	93%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	469	7%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:5
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 2.109				
ΑΝΔΡΕΣ:	2.025	96%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	84	4%		

4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΝΟΜΟΙ: ΑΡΤΗΣ, ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ, ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΠΡΕΒΕΖΑΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	510	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	471	92%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	39	8%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:4
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ:	97		
ΑΝΔΡΕΣ:	88	91%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	9	9%	

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	9.086	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	8.474	93%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	612	7%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:3
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ:	2.894		
ΑΝΔΡΕΣ:	2.672	92%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	222	8%	

5. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΝΟΜΟΙ: ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ, ΛΑΡΙΣΑΣ, ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ, ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	630	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	566	87%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	83	13%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:9
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 122				
ΑΝΔΡΕΣ:	113	93%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	9	7%		

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	12.218	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	11.403	93%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	813	7%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:4
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 3.620				
ΑΝΔΡΕΣ:	3.440	95%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	180	5%		

6. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΙΩΝ

ΝΟΜΟΙ: ΖΑΚΥΝΘΟΥ, ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ, ΛΕΥΚΑΔΟΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	630	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	547	87%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:6
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	83	13%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:16
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 92			
ΑΝΔΡΕΣ:	87	94%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	5	6%	

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	5.872	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	5.276	90%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	596	10%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:6
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 1.707			
ΑΝΔΡΕΣ:	1.610	94%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	97	6%	

7. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΝΟΜΟΙ: ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ, ΑΧΑΪΑΣ, ΗΛΕΙΑΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	639	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	547	86%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:6
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	92	14%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:6
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 108				
ΑΝΔΡΕΣ:	94	87%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	14	13%		

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	14.570	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	13.531	93%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:4
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	1.039	7%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:6
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 3.889				
ΑΝΔΡΕΣ:	3.716	95%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	173	5%		

8. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΝΟΜΟΙ: ΒΟΙΩΤΙΑΣ, ΕΥΒΟΙΑΣ, ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ, ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ, ΦΩΚΙΑΔΑΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	633	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	570	90%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:4
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	63	10%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:7
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 139			
ΑΝΔΡΕΣ:	130	94%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	9	6%	

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	10.664	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	9.881	93%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	783	7%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:5
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 3.347			
ΑΝΔΡΕΣ:	3.186	95%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	161	5%	

9. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	735	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	602	82%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	133	18%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:5

ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 139

ΑΝΔΡΕΣ:	114	82%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	25	18%

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	12.774	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	9.871	77%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	2.903	23%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:7

ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 2.359

ΑΝΔΡΕΣ:	1.925	82%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	434	18%

10. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΝΟΜΟΙ: ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ, ΑΡΚΑΔΙΑΣ, ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ, ΛΑΚΩΝΙΑΣ, ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	677	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	594	88%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	83	12%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:6
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 128				
ΑΝΔΡΕΣ:	115	90%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	13	10%		

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	14.571	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	13.471	92%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	1.100	8%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:4
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 4.688				
ΑΝΔΡΕΣ:	4.446	95%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	242	5%		

11. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΝΟΜΟΙ: ΛΕΣΒΟΥ, ΣΑΜΟΥ, ΧΙΟΥ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	411	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	351	85%	ΑΝΔΡΩΝ:	1: 5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	60	15%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:15
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 70				
ΑΝΔΡΕΣ:	66	94%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	4	6%		

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	3.874	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	3.400	88%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	474	12%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:5
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 1.324				
ΑΝΔΡΕΣ:	1.222	92%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	102	8%		

12. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΝΟΜΟΙ: ΛΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	468	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	411	88%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	57	12%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:6
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ:	86			
ΑΝΔΡΕΣ:	77	89%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	9	11%		

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	4.365	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>	
ΑΝΔΡΕΣ:	3.856	88%	ΑΝΔΡΩΝ:	1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	509	12%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ:	1:4
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ:	1.328			
ΑΝΔΡΕΣ:	1.205	91%		
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	123	9%		

13. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΝΟΜΟΙ: ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΛΑΣΙΘΙΟΥ, ΡΕΘΥΜΝΗΣ, ΧΑΝΙΩΝ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	514	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	459	89%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	55	11%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:6
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 108			
ΑΝΔΡΕΣ:	98	91%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	10	9%	

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ:	9.091	ΠΟΣΟΣΤΟ	<u>ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ - ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ</u>
ΑΝΔΡΕΣ:	8.337	92%	ΑΝΔΡΩΝ: 1:3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	754	8%	ΓΥΝΑΙΚΩΝ: 1:4
ΕΚΛΕΓΜΕΝΟΙ: 2.832			
ΑΝΔΡΕΣ:	2.645	93%	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ:	187	7%	

Π Ι Ν Α Κ Α Σ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998

Α/Α	ΝΟΜΟΙ	ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΑΝΔΡΕΣ	ΥΠΟΨΗΦΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	ΕΚΛΕΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ	ΕΚΛΕΓΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΛΕΓΜΕΝΩΝ
1.	ΑΘΗΝΩΝ	5.591	1.923	7.514	983	317	1300
2.	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1.876	519	2.395	287	52	339
3.	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	1.784	361	2.145	501	64	565
4.	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	620	100	720	159	18	177
5.	ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	5.050	342	5.392	1.268	48	1.316
6.	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	1.466	119	1.585	426	21	447
7.	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	3.496	244	3.740	969	88	1.057
8.	ΑΡΤΗΣ	1.481	101	1.582	515	27	542
9.	ΑΧΑΪΑΣ	4.237	410	4.647	1.276	77	1.353
10.	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1.592	134	1.726	305	19	324
11.	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	1.120	70	1.190	402	10	412
12.	ΔΡΑΜΑΣ	1.051	115	1.166	361	19	380
13.	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	1.798	169	1.967	550	39	589
14.	ΕΒΡΟΥ	1.649	136	1.785	497	29	526
15.	ΕΥΒΟΙΑΣ	3.082	296	3.378	1.025	69	1.094
16.	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	677	33	710	355	19	374
17.	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1.157	91	1.248	307	16	323

18.	ΗΛΕΙΑΣ	153	14	167	29	3	32
19.	ΗΜΑΘΙΑΣ	1.469	166	1.635	417	26	443
20.	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	3.074	298	3.372	1.146	90	1.236
21.	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1.108	80	1.188	469	14	483
22.	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	5.707	1.230	6.937	1.139	153	1.292
23.	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4.389	354	4.743	1.373	175	1.548
24.	ΚΑΒΑΛΑΣ	1.814	210	2.024	509	29	538
25.	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	2.826	126	2.952	932	25	957
26.	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1.056	89	1.145	355	20	375
27.	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	2.300	200	2.500	713	25	738
28.	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ	1.107	206	1.313	346	33	379
29.	ΚΙΛΚΙΣ	1.961	180	2.141	525	26	551
30.	ΚΟΖΑΝΗΣ	2.631	205	2.836	792	34	826
31.	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2.280	187	2.467	776	36	812
32.	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	2.058	340	2.398	655	84	739
33.	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	2.163	215	2.378	905	55	960
34.	ΛΑΡΙΣΗΣ	3.671	230	3.901	1.051	55	1.106
35.	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	1.909	128	2.037	450	29	479
36.	ΛΕΣΒΟΥ	1.917	254	2.171	634	55	689
37.	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	712	99	811	244	23	267
38.	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1.777	285	2.062	600	64	664

39.	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	4.066
40.	ΞΑΝΘΗΣ	985
41.	ΠΕΛΛΗΣ	2.251
42.	ΠΕΡΙΑΣ	1.504
43.	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	1.496
44.	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	1.141
45.	ΡΟΔΟΠΗΣ	1.435
46.	ΣΑΜΟΥ	745
47.	ΣΕΡΡΩΝ	3.336
48.	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	3.129
49.	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	3.117
50.	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	1.423
51.	ΦΩΚΙΔΟΣ	1.413
52.	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	1.474
53.	ΧΑΝΙΩΝ	2.213
54.	ΧΙΟΥ	738
	ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ	114.275

335	4.401	1.370	42	1.412
80	1.065	240	12	252
143	2.394	637	35	672
136	1.640	414	20	434
77	1.573	315	6	321
89	1.230	415	14	429
68	1.503	522	11	533
140	885	252	29	281
228	3.564	959	49	1.008
174	3.303	857	36	893
213	3.330	999	37	1.036
105	1.528	476	20	496
107	1.520	502	17	519
160	1.634	489	32	521
239	2.452	634	54	688
80	818	336	18	354
12.633	126.908	33.663	2.418	36.081

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΓΚΑΣΕΝΣΚΙ Σ., «Πολιτική των φύλων», Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα, 2000
- ΚΑΛΤΣΟΓΙΑ- ΤΟΥΡΝΑΒΙΤΗ Ν., «Υποαντιπροσώπευση γυναικών και δημοκρατία: Η συνταγματικότητα των θεσμικών μέτρων για την ενδυνάμωση του ρόλου των γυναικών στη δημόσια ζωή», Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα, 1997
- ΜΠΕΣΙΛΑ- ΒΗΚΑ Ε., «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας/ Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης», για το ΚΕΔΙΤΑΑ, Εκδόσεις Σακκουλά, Αθήνα- Θεσ/νικη, 2002
- ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ- ΜΑΛΟΥΤΑ Μ., «Οι Ελληνίδες και η ψήφος. Το φύλο της ψήφου και η ψήφος του γυναικείου φύλου», Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, 1989, σελ. 3-38
- ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ- ΜΑΛΟΥΤΑ Μ., «Γυναίκες και πολιτική/ Η πολιτική φυσιογνωμία των Ελληνίδων», Gutenberg, Αθήνα, 1992
- ΤΕΠΕΡΟΓΛΟΥ Ε.- ΨΑΡΑ Μ., «Γυναίκες και πολιτική», Μελέτη επισκόπησης, ΚΕΘΙ
- ΤΕΡΛΕΞΗΣ Π., «Πολιτική συμμετοχή στο σύγχρονο κράτος», Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ-ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ-ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ, «Η κατάσταση των γυναικών στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία 1984-1994», Εθνική έκθεση της Ελλάδας για το 4^ο παγκόσμιο συνέδριο του ΟΗΕ για τις γυναίκες, Εθνικό τυπογραφείο, Αθήνα, 1995, σελ. 9-16
- ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, «Το κοινοβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Ελλάδα, Έκδοση 5^η, Αθήνα, 1999, σελ. 76-87
- «Στρατηγικές για την ισότητα των φύλων/ Ευρώπη- Ελλάδα/ 1996-2005», Πρακτικά Ευρωπαϊκού συνεδρίου, Εκδόσεις ΚΕΘΙ, Αθήνα, 2001
- «Γυναίκες και Αυτοδιοίκηση», Πρακτικά 3^{ου} συνεδρίου του Πανελληνίου Δικτύου Αιρετών Γυναικών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, Ρόδος, 2002
- «Γυναίκες και Αυτοδιοίκηση/ Νέα δυναμική στις τοπικές κοινωνίες», Πρακτικά ημερίδας των ΥΠΕΣΔΑΑ- ΚΕΔΚΕ- Γενική Γραμματεία Ισότητας, Οργάνωση ΠΕΤΑ ΑΕ, Αθήνα, 2003
- «Η γυναίκα πέρα από το 2000», Συμπεράσματα Δ' Πανελληνίου Συνεδρίου Εκλεγμένων Γυναικών Α'βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Θεσ/νίκη, 1999

- «*Η συμβολή των αιρετών γυναικών στο πολιτικό και κοινωνικό γίγνεσθαι/ Ευρωπαϊκή διάσταση*», Συμπεράσματα ΣΤ' Πανελληνίου Συνεδρίου Εκλεγμένων Γυναικών Α'βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ερμούπολη Σύρου, 2001

ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

- ΜΑΓΓΑΝΑΡΑ Ι., «*Γυναικεία συμμετοχή στα κόμματα- Θετικές δράσεις*», **Ο Αγώνας της Γυναίκας**, τ. 33, Ιαν.- Μάρτ. 1987, σελ. 10-12
- ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Σ., «*Δημοτικές και Νομαρχιακές Εκλογές 1998*», **Ο Αγώνας της Γυναίκας**, τ. 65, Ιαν.- Μάρτ. 1999, σελ 3

ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΤΥΠΟΣ

- «*Το έλλειμμα γυναικών στους συνδυασμούς ελαχιστοποιεί τον Νόμο*», Εφημερίδα **Κέρδος**, 7-9-2002, σελ. 16
- «*Στο κόσμο μόλις 14,7% των βουλευτών και γερουσιαστών είναι γυναίκες*», Εφημερίδα **Ναυτεμπορική**, 21-9-2002

ΝΟΜΟΙ

- «*Ρυθμίσεις Θεμάτων Γενικής Γραμματείας Ισότητας*», ΦΕΚ 196Α/12-9-2000, Ν 2839, Άρθρο 6
- ΦΕΚ 91Α/2-5-2001, Ν 2910, Κεφάλαιο ΙΕ, Άρθρο 75
- ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Β., Αιτιολογική έκθεση για το Ν2910/01, Αθήνα, 2001

ΕΡΕΥΝΕΣ

- «*Προώθηση Πολιτικών Ισότητας των δύο φύλων στην Αυτοδιοίκηση*», Εγχειρίδιο, Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ, Αθήνα, 1998
- «*Οι Δομές για την Ισότητα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση*», Μελέτη ΕΕΤΑΑ ΑΕ, Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ, Αθήνα, 1999
- «*Το γυναικείο δυναμικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης/ Γυναίκες αιρετές σε όλη την Ελλάδα/ Αποτελέσματα έρευνας/ Η θέση των αιρετών γυναικών στη Β'βάθμια Αυτοδιοίκηση/ Περίοδος 1998-2002*», από το Πανελλήνιο Δίκτυο Αιρετών Γυναικών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και ΠΕΤΑ ΑΕ για το ΚΕΘΙ, 2001

- « Γυναίκες στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων/ Γεγονότα και αριθμοί 2000», Εγχειρίδιο του ΚΕΘΙ, 2001
- « Γυναίκες και Αυτοδιοίκηση/ Ιστορική αναδρομή», ΥΠΕΣΔΑΑ-ΚΕΔΚΕ-Γενική Γραμματεία Ισότητας, Αθήνα, 2002
- « Η αριθμητική των Δημοτικών Εκλογών», Εγχειρίδιο της Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, Περίοδος Γ', Τεύχος 22, Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ, 2002
- ΡΑΡΑΓΕΟΡΓΙΟΥ Υ., «*Political involvement of Greek women's a statistical analysis of socio- demographic ecological, attitudinal relationships*», Διδακτορική διατριβή The Florida State University- College of Social Sciences 1985
- Στατιστικά στοιχεία των Νομαρχιακών και Δημοτικών Εκλογών του 1998, ΥΠΕΣΔΑΑ, Τμήμα Εκλογών
- Στατιστικά στοιχεία Νομαρχιακών και Δημοτικών Εκλογών των ετών 1998 και 2002, ΚΕΔΚΕ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

- ΓΙΑΝΝΟΥΛΕΑ Χρ., Νομαρχιακή Σύμβουλος Λάρισας
- ΖΟΜΠΟΛΑ Μ., Πρόεδρος Πανελληνίου Δικτύου Αιρετών Γυναικών στη ΤΑ, τ. Αντιδήμαρχος Χολαργού, τ. Νομαρχιακή Σύμβουλος Αθηνών
- ΠΓΓΛΕΖΟΥ Γ., τ. Δημοτική Σύμβουλος Αταλάντης
- ΚΑΤΣΙΛΕΡΟΥ Φ., Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Φαρσάλων
- ΛΟΥΚΑ-ΑΓΓΕΛΗ Π., Αντιδήμαρχος Αταλάντης

ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

- Δικτυακός τόπος: www.isotita.gr
- Δικτυακός τόπος: www.ksclubs.gr/interota/politis-messogion.htm
- Δικτυακός τόπος: www.e-debate.gr/1-4-2000/APOSTOLAKI.htm
- Δικτυακός τόπος: www.istoselides.gr/news/aiticle.php, 29-4-2002
- Δικτυακός τόπος: www.kke.gr
- Δικτυακός τόπος:
www.diamantoroulou.gr/corpus/drasesis/drasesis_gr
- Δικτυακός τόπος:
www.praktika.gr/2002/kommata/pasok/laliotis08_mar_026.htm
- Δικτυακός τόπος: www.kourkoula.gr/html/arthro-analytical.jsp?article

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΠΙΝΑΚΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

σελ

1.1 Σύγκριση γυναικών στα Εθνικά και Περιφερειακά κοινοβούλια.....	12
2.1 Κατανομή των εδρών της Β'βάθμιας Τ.Α. στο σύνολο της χώρας μεταξύ των δύο φύλων	24
2.2 Ποσοστό εκλεγμένων δημάρχων και προέδρων ανά φύλο για το 2002.....	38
2.3 Ποσοστό εκλεγμένων δημοτικών συμβούλων ανά φύλο για τη τετραετία 1998-2002	39
2.4 Συγκριτικά αποτελέσματα δημάρχων και προέδρων ανά φύλο.....	39

ΠΙΝΑΚΕΣ

1.1 Αριθμός εκλεγμένων γυναικών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.....	8
1.2 Σύνθεση των Εθνικών Κοινοβουλίων των Κρατών- Μελών της Ε.Ε.....	10
1.3 Γυναίκες στα Εθνικά και Περιφερειακά Κοινοβούλια	11
2.1 Εκλογές 1998- Υποψήφιοι και εκλεγμένοι ανά φύλο και περιφέρεια.....	29
2.2 Θέσεις ευθύνης γυναικών ανά περιφέρεια για την τετραετία 1998-2002	31
2.3 Συγκριτικά ποσοστά νομαρχιακών συμβουλίων με βάση το φύλο.....	33
2.4 Δημοτικές και κοινοτικές εκλογές 1998 ανά περιφέρεια και φύλο..	41
2.5 Εκλογές 1998 & 2002- Συγκριτικά ποσοστά δημοτικών συμβούλων με βάση το φύλο στις πρωτεύουσες νομών ανά την Ελλάδα	43

2.6 Δημοτικές εκλογές 1998 ανά φύλο και ανά νομό	47
2.7 Εκλογές 1998 & 2002- Συγκριτικά αποτελέσματα δημοτικών συμβούλων με βάση το φύλο για την περιφέρεια Αττικής	53
2.8 Υποψήφιας και εκλεγμένες γυναίκες στους δήμους της Αττικής.....	55